

Bağımsız Denetçi Raporu

Gübre Fabrikaları T.A.Ş. Yönetim Kurulu'na,

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Rapor

Gübre Fabrikaları T.A.Ş. ("Şirket")'nin ve Bağlı Ortaklıkları'nın (birlikte "Grup" olarak anılacaktır) 31 Aralık 2015 tarihli konsolide finansal durum tablosu ile aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait; konsolide kâr veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu, konsolide özkaynak değişim tablosu ve konsolide nakit akış tablosu ile önemli muhasebe politikalarını özetleyen dipnotlar ve diğer açıklayıcı notlardan oluşan ilişikteki konsolide finansal tablolarını denetlemiş bulunuyoruz.

GRUP YÖNETİMİNİN KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN SORUMLULUĞU

Grup yönetimi; konsolide finansal tabloların Türkiye Muhasebe Standartlarına uygun olarak hazırlanmasından, gerçeğe uygun bir biçimde sunumundan ve hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyen finansal tabloların hazırlanmasını sağlamak için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur.

BAĞIMSIZ DENETÇİNİN SORUMLULUĞU

Sorumluluğumuz, yaptığımız bağımsız denetime dayanarak, bu konsolide finansal tablolar hakkında görüş vermektir. Yaptığımız bağımsız denetim, Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartlarının bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartlarına uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar, etik hükümlere uygunluk sağlanmasını ve bağımsız denetimin, konsolide finansal tabloların önemli yanlışlık içerip içermediğine dair makul güvence elde etmek üzere planlanarak yürütülmesini gerektirmektedir.

Bağımsız denetim, konsolide finansal tablolardaki tutar ve açıklamalar hakkında denetim kanıtı elde etmek amacıyla denetim prosedürlerinin uygulanmasını içerir. Bu prosedürlerin seçimi, finansal tablolardaki hata veya hile kaynaklı "önemli yanlışlık" risklerinin değerlendirilmesi de dâhil, bağımsız denetçinin mesleki muhakemesine dayanır. Bağımsız denetçi risk değerlendirmelerini yaparken, şartlara uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla, işletmenin konsolide finansal tablolarının hazırlanması ve gerçeğe uygun sunumuyla ilgili iç kontrolü değerlendirir, ancak bu değerlendirme, işletmenin iç kontrolünün etkinliğine ilişkin bir görüş verme amacı taşımaz. Bağımsız denetim, bir bütün olarak finansal tabloların sunumunun değerlendirilmesinin yanı sıra, işletme yönetimi tarafından kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğunun ve yapılan muhasebe tahminlerinin makul olup olmadığının değerlendirilmesini de içerir.

Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

GÖRÜŞ

Görüşümüze göre konsolide finansal tablolar, Gübre Fabrikaları T.A.Ş.'nin ve Bağlı Ortaklıkları'nın 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla finansal durumunu ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait finansal performansını ve nakit akışlarını, Türkiye Muhasebe Standartlarına uygun olarak tüm önemli yönleriyle gerçeğe uygun bir biçimde sunmaktadır.

DiĞER HUSUSLAR

Görüş bölümüne değişlik getirmeksizin, aşağıdaki hususlara dikkatinizi çekeriz:

16 Numaralı Dipnot'ta açıklandığı üzere, Razi Petrochemical Co. ("Razi")'nin geçmiş yıllar kurumlar vergisi beyannameleri İran İslam Cumhuriyeti vergi otoritesi tarafından incelenmiştir. Bu inceleme sonucunda Razi'nin gerçekleştirdiği ihracatların vergi hesaplamalarında vergiden istisna gelir olarak kayıtlara alındığı tespit edilmiştir. Vergi otoritesi bu gelirleri de vergiye tabi kabul edip 2012 ve 2013 yılları için 60 Milyon TL ilave vergi tahakkuk etmiş olup ilgili tutara karşılık ayrılmıştır. İncelemelere ilişkin 6 Milyon TL ceza tutarı için karşılık ayrılmamış ve itirazda bulunulmuş olup karşılık ayrılan 2012 yılına ilişkin 15 Milyon TL vergi aslı için de itirazda bulunulmuştur. 2013 yılına ilişkin 45 Milyon TL vergi aslı ise ödenmiştir. 2014 yılına ilişkin denetim otoritesi tarafından tahakkuk ettirilen 35 Milyon TL için de karşılık ayrılmıştır. Razi 2015 yılı için ihracat istisnası dışındaki operasyonlarından zararı olması sebebiyle karşılık ayrılmamıştır.

16 Numaralı Dipnot'ta açıklandığı üzere, Birleşmiş Milletler'in İran İslam Cumhuriyeti'ne 2010 yılından beri uyguladığı ve yakın zamanda süreli ve belirli ölçülerde askıya aldığı yaptırımlar, Grup'un bu ülkedeki bağlı ortaklığının gelecekte gerçekleştireceği operasyonları etkileyebilir. İran İslam Cumhuriyeti'nin ekonomik istikrarı, yaptırımlar karşısında alacağı önlemlere ve hukuki, yönetsel ve politik gelişmelerin etkilerine bağlıdır. Bu gelişmeler ülkede faaliyet gösteren şirketlerin kontrolünde değildir. Sonuç olarak, bu ülkede faaliyet gösteren şirketler, diğer piyasalarda genel olarak gözlemlenmeyen bazı riskleri göz önünde bulundurmamak zorundadır. Ekli konsolide finansal tablolar, Grup Yönetimi'nin İran'a uygulanan mevcut yaptırımların bağlı ortaklığın operasyonlarına ve finansal durumuna etkileri hakkındaki varsayımlarını içermektedir. İran İslam Cumhuriyeti'nin gelecekteki ekonomik durumu Grup Yönetimi'nin varsayımlarından farklı olabilir.

16 Numaralı Dipnot'ta açıklandığı üzere, 2011 yılı Kasım ayında, İskenderun Mal Müdürlüğü ("Hazine"), Kıyı Kanunu hükümleri ve Kıyı Kanunu'nun Uygulanmasına Dair Yönetmelik uyarınca Grup'un Hatay İli, İskenderun İlçesi'ndeki taşınmazın bulunduğu yerden Kıyı Kenar Çizgisi geçtiği iddiası ile ilgili taşınmazın tapu kaydının iptali ve kamu adına terkin edilmesi amacıyla dava açmıştır. Bu davaya konu olan gayrimenkulün net defter değeri bilanço tarihi itibarıyla toplam 120.000.000 TL'dir. Grup yasal süresi içinde davaya itiraz etmiş, söz konusu terkin talebine temel teşkil eden Kıyı Kenar Çizgisi'nin belirlenmesine yönelik hazırlanan bilirkişi raporunun yeniden düzenlenmesini talep etmiş, ayrıca davanın Hazine lehine sonuçlanması ihtimalini göz önünde bulundurarak mülkiyet hakkının tazmini için bir karşı dava açmıştır. Bilanço tarihi itibarıyla hukuki süreç devam etmektedir. Grup Yönetimi, hukuk müşavirlerinin de görüşleri doğrultusunda, konsolide finansal tablolarda bu aşamada bu hususa ilişkin karşılık ayrılmamıştır.

8 ve 16 Numaralı Dipnotlar'da açıklandığı üzere, Grup'un Razi hisselerini birlikte satın aldığı konsorsiyum ortaklarından Tabosan Mühendislik İmalat ve Montaj A.Ş. ("Tabosan") 2011 yılında iflas erteleme talebiyle mahkemeye başvurmuş, mahkeme talebi reddetmiş ve Tabosan'ın iflasına ve iflas masası oluşturularak tüm işlemlerinin iflas masasına devrine karar vermiştir. Grup, Razi hisselerinin satın alımı sırasında finansman sağlanan bankalara ve İran Özelleştirme İdaresi'ne Tabosan adına müşterek müteselsil kefil olmuştur. Bu kefalet kapsamında Tabosan'ın bankalara ve İran Özelleştirme İdaresi'ne ödemesi gereken 46.994.091 TL tutarındaki borcunu kefil sıfatıyla ödemiştir. Grup'un kefaletten yapmış olduğu ödemelerden kaynaklı ana para alacağı ve rapor tarihi itibarıyla işlemiş faiz alacağı toplamı 34.870.723 TL'dir. Grup yönetimi, Tabosan ile Razi hisseleri satın alımı sırasında yapmış olduğu protokol gereği Tabosan'ın elinde bulunan hisselerin ilk satın alınan birim hisse değerinden alma hakkını ve banka tarafından kendisine devredilen ipotek ve teminatlarını göz önünde bulundurarak, bu alacağa ilişkin geçmiş yıllar ve cari dönemde herhangi bir karşılık ayrılmamıştır. Tabosan'ın Razi'deki %10,88 hissesine isabet eden birikmiş temettü alacakları iflas masasına intikal etmiş olduğundan İflas İdaresi 8 Temmuz 2015 tarihinde Grup'a 25.278.225 TL anapara alacağını ödemiştir. İş bu alacak kayıt kabul davası kesinleşmiştir. Grup'un, kayıt kabul kararı verilen bakiye alacağı, Tabosan'ın Razi'deki temettü alacağının doğması ve masaya intikal etmesi şartıyla ve karşılığı ölçüde ödenebilecektir. Masanın anapara borçlarının tamamen ödenmesinden sonra Grup'un işlemiş faiz alacağı da Tabosan'ın Razide'ki temettü alacağının doğması ve iflas masasına intikal etmesi şartıyla ve karşılığı ölçüde ödenebilecektir.

28 Ocak 2012 tarihinden itibaren İran İslam Cumhuriyeti Merkez Bankası sabit döviz kuru rejimi uygulamaktadır. Tüm döviz bazlı işlemler bu kurlar üzerinden yasal kayıtlara alınmaktadır. Cari dönemde İran İslam Cumhuriyeti'nde döviz bazlı işlemlerde piyasada kullanılan kurlar açıklanan sabit kurlardan önemli ölçüde farklılık göstermektedir. 2012 yılının Eylül ayı içerisinde İran İslam Cumhuriyeti yönetimi tarafından İran İslam Cumhuriyeti Merkez Bankası gözetiminde bir Döviz İşlemleri Merkezi ("Merkez") oluşturulmuş ve serbest piyasa kurlarına yakın gösterge oranları açıklanmaya başlanmıştır. TMS 21 Kur Değişiminin Etkileri Standardı muhtelif döviz kurlarının mevcut olduğu durumlarda, kullanılacak kurun, ilgili işlemlerin gerçekleştiği ve gelecekteki nakit akışlarının gerçekleşeceği beklenen kur olduğunu belirtmektedir. Grup Yönetimi, ekli konsolide finansal tablolardaki Razi'ye ait yabancı para değerlemelerinde, İran İslam Cumhuriyeti'ndeki kur rejiminin muğlak olması ve gelecekteki nakit akımlarının hangi kur ile gerçekleşeceğinin belirsiz olması nedeniyle, bahse konu Merkez'in açıkladığı dönem sonu döviz kurunu esas almıştır. Benzer şekilde, dönem ortalaması kurları hesaplanırken Merkez'in açıkladığı kurların ortalaması dikkate alınmıştır.

MEVZUATTAN KAYNAKLANAN DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLERE İLİŞKİN RAPOR

- 1) 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 398'inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca düzenlenen Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında Denetçi Raporu 9 Mart 2016 tarihinde Şirket'in Yönetim Kurulu'na sunulmuştur.
- 2) TTK'nın 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca Şirket'in 1 Ocak - 31 Aralık 2015 hesap döneminde defter tutma düzeninin, finansal tabloların, kanun ile Şirket esas sözleşmesinin finansal raporlamaya ilişkin hükümlerine uygun olmadığına dair önemli bir hususa rastlanmamıştır.
- 3) TTK'nın 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca Yönetim Kurulu tarafımıza denetim kapsamında istenen açıklamaları yapmış ve talep edilen belgeleri vermiştir.

GÜNEY BAĞIMSIZ DENETİM VE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK ANONİM ŞİRKETİ
A member firm of Ernst & Young Global Limited

Kaan Birdal, SMMM
Sorumlu Denetçi

9 Mart 2016
İstanbul, Türkiye

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ 31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE BİLANÇO

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

VARLIKLAR	Dipnot Referansları	Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2015	Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2014
Dönen Varlıklar			
Nakit ve nakit benzerleri	5	364.409.394	462.850.161
Finansal yatırımlar	30	7.720.146	7.690.360
Ticari alacaklar			
<i>İlişkili taraflardan ticari alacaklar</i>	29	135.955.617	114.642.648
<i>İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar</i>	7	251.170.309	318.124.675
Diğer alacaklar			
<i>İlişkili taraflardan diğer alacaklar</i>	29	228.630	1.255.280
<i>İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar</i>	8	193.544.984	153.418.049
Stoklar	9	958.089.021	717.430.187
Peşin ödenmiş giderler	10	54.210.898	73.787.779
Cari dönem vergisiyle ilgili varlıklar	27	387.155	3.490.583
Diğer dönen varlıklar	18	49.506.210	58.592.528
Toplam Dönen Varlıklar		2.015.222.364	1.911.282.250
Duran Varlıklar			
Finansal yatırımlar	30	39.504.710	2.737.515
Diğer alacaklar			
<i>İlişkili taraflardan diğer alacaklar</i>	29	102.902.884	119.832.242
<i>İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar</i>	8	55.531.783	44.435.457
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar	3	8.581.263	7.481.377
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	11	14.266.000	103.334.153
Maddi duran varlıklar	12	1.157.908.601	906.904.862
Maddi olmayan duran varlıklar			
<i>Şerefiye</i>	13	168.244.294	148.146.765
<i>Diğer maddi olmayan duran varlıklar</i>	13	434.916	280.159
Peşin ödenmiş giderler	10	20.020.062	9.315.874
Ertelenen vergi varlıkları	27	44.939.625	17.876.267
Diğer duran varlıklar		-	18.502
Toplam Duran Varlıklar		1.612.334.138	1.360.363.173
TOPLAM VARLIKLAR		3.627.556.502	3.271.645.423

1 Ocak - 31 Aralık 2015 Hesap Dönemine ait Konsolide Finansal Tablolar, 9 Mart 2016 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında onaylanmıştır.

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

KAYNAKLAR	Notlar	Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2015	Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2014
Kısa vadeli yükümlülükler:			
Kısa vadeli borçlanmalar	6	919.798.706	632.983.748
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları	6	36.809.807	29.359.714
Ticari borçlar			
<i>İlişkili taraflara ticari borçlar</i>	29	3.706.743	35.398
<i>İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar</i>	7	513.673.796	728.829.154
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	17	16.622.317	6.601.077
Diğer borçlar			
<i>İlişkili olmayan taraflara diğer borçlar</i>	8	45.040.111	113.324.555
Ertelenmiş gelirler	10	32.648.994	59.620.935
Cari dönem vergisi ile ilgili yükümlülükler	27	53.257.524	37.723.102
Kısa vadeli karşılıklar			
<i>Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar</i>	17	19.438.117	16.226.026
<i>Diğer kısa vadeli karşılıklar</i>	16	68.233.395	65.688.602
Toplam kısa vadeli yükümlülükler		1.709.229.510	1.690.392.311
Uzun vadeli yükümlülükler:			
Uzun vadeli borçlanmalar	6	119.304.435	147.162.707
Uzun vadeli karşılıklar			
<i>Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar</i>	17	152.525.000	123.041.034
Ertelenen vergi yükümlülüğü	27	32.279.455	32.637.014
Toplam uzun vadeli yükümlülükler		304.108.890	302.840.755
Toplam yükümlülükler		2.013.338.400	1.993.233.066
Özkaynaklar:			
Ödenmiş sermaye	19	334.000.000	334.000.000
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler			
<i>Yeniden değerlendirme ve ölçüm kazanç/kayıpları</i>	26	262.570.832	218.073.621
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler ve giderler			
<i>Yabancı para çevirim farkları</i>		(74.870.622)	(133.068.622)
<i>Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlara ait çevrim farkları</i>	3	(13.780.834)	-
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler			
<i>Yasal yedekler</i>	19	38.325.728	27.094.749
Sermayeye eklenecek gayrimenkul satış kazancı	19	1.382.652	1.382.652
Geçmiş yıllar karları		416.698.169	267.419.383
Net dönem karı		89.382.336	210.609.765
Ana ortaklığa ait özkaynaklar		1.053.708.261	925.511.548
Kontrol gücü olmayan paylar		560.509.841	352.900.809
Toplam Özkaynaklar		1.614.218.102	1.278.412.357
TOPLAM KAYNAKLAR		3.627.556.502	3.271.645.423

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

	Dipnot Referansları	Bağımsız Denetimden Geçmiş 1 Ocak- 31 Aralık 2015	Bağımsız Denetimden Geçmiş 1 Ocak- 31 Aralık 2014
Hasılat	20	2.930.899.065	2.848.230.035
Satışların maliyeti	20	(2.300.797.341)	(2.125.449.593)
Brüt kar		630.101.724	722.780.442
Genel yönetim giderleri	21	(109.442.082)	(105.065.597)
Pazarlama giderleri	21	(207.955.648)	(199.631.603)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	23	284.605.279	243.238.931
Esas faaliyetlerden diğer giderler	23	(289.501.712)	(142.421.557)
Esas faaliyet karı		307.807.561	518.900.616
Yatırım faaliyetlerinden gelirler	24	4.993.163	16.521.346
Yatırım faaliyetlerinden giderler(-)	24	(8.774.255)	(25.691.938)
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların karlarından paylar	3	(1.888.847)	851.843
Finansman gelir/(gideri) öncesi faaliyet karı		302.137.622	510.581.867
Finansman geliri / (gideri)	25	(19.563.886)	(11.734.825)
Sürdürülen faaliyetler vergi öncesi karı		282.573.736	498.847.042
Dönem vergi geliri / (gideri)	27	(59.845.604)	(71.806.592)
Ertelenmiş vergi geliri	27	36.554.900	13.823.880
Toplam vergi geliri / (gideri)		(23.290.704)	(57.982.712)
Net dönem karı		259.283.032	440.864.330
Dönem karının dağılımı			
Kontrol gücü olmayan paylar		169.900.696	230.254.565
Ana ortaklık payları		89.382.336	210.609.765
Pay başına kazanç (kr)	28	0,0027	0,0063
Net dönem karı		259.283.032	440.864.330
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacaklar		44.497.211	16.672.460
Maddi duran varlıklar yeniden değerlendirme artışları (Not 12)		50.303.018	22.229.947
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak diğer kapsamlı gelire ilişkin vergiler		(5.805.807)	(5.557.487)
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacaklar		105.235.015	(15.001.435)
Yabancı para çevrim farkları		119.015.849	(15.001.435)
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlara ait çevrim farkları	3	(13.780.834)	-
Diğer kapsamlı gelir/ (gider)		149.732.226	1.671.025
Toplam kapsamlı gelir		409.015.258	442.535.355
Toplam kapsamlı gelirin dağılımı			
Kontrol gücü olmayan paylar		230.718.545	231.108.446
Ana ortaklık payları		178.296.713	211.426.909
		409.015.258	442.535.355

31 ARALIK 2015 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE ÖZKAYNAK DEĞİŞİM TABLOSU

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

	Ödenmiş Sermaye	Kar veya zarara sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler ve giderler	Kar veya zarara sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler ve giderler		
			Yeniden Değerleme ve Ölçüm Kazançları	Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların diğer kapsamlı gelirinden kar/zararda sınıflandırılacak paylar	Yabancı Para Çevrim Farkları
1 Ocak 2014	334.000.000	209.923.776	-	(125.735.921)	16.700.000
Geçmiş yıl kar / (zararına) transfer	-	-	-	-	-
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedek	-	-	-	-	10.394.749
Kontrol gücü olmayan paylara dağıtılan temettü	-	-	-	-	-
Ana ortak tarafından dağıtılan temettü	-	-	-	-	-
Toplam kapsamlı gelir	-	8.149.845	-	(7.332.701)	-
31 Aralık 2014 itibariyle bakiyeler	334.000.000	218.073.621	-	(133.068.622)	27.094.749
1 Ocak 2015 itibariyle bakiyeler	334.000.000	218.073.621	-	(133.068.622)	27.094.749
Geçmiş yıl kar / (zararına) transfer	-	-	-	-	-
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedek	-	-	-	-	11.230.979
Kontrol gücü olmayan paylara dağıtılan temettü	-	-	-	-	-
Ana ortak tarafından dağıtılan temettü	-	-	-	-	-
Toplam kapsamlı gelir	-	44.497.211	(13.780.834)	58.198.000	-
31 Aralık 2015 itibariyle bakiyeler	334.000.000	262.570.832	(13.780.834)	(74.870.622)	38.325.728

Sermayeye Eklenecek	Birikmiş Karlar				
	Gayrimenkul Satış Kazancı	Geçmiş Yıllar Kârları	Net Dönem Kârı/ Kârı/	Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar	Kontrol Gücü Olmayan Paylar
1.382.652	249.900.199	94.713.933	780.884.639	345.121.739	1.126.006.378
-	94.713.933	(94.713.933)	-	-	-
-	(10.394.749)	-	-	-	-
-	-	-	-	(223.329.376)	(223.329.376)
-	(66.800.000)	-	(66.800.000)	-	(66.800.000)
-	-	210.609.765	211.426.909	231.108.446	442.535.355
1.382.652	267.419.383	210.609.765	925.511.548	352.900.809	1.278.412.357
1.382.652	267.419.383	210.609.765	925.511.548	352.900.809	1.278.412.357
-	210.609.765	(210.609.765)	-	-	-
-	(11.230.979)	-	-	-	-
-	-	-	-	(23.109.513)	(23.109.513)
-	(50.100.000)	-	(50.100.000)	-	(50.100.000)
-	-	89.382.336	178.296.713	230.718.545	409.015.258
1.382.652	416.698.169	89.382.336	1.053.708.261	560.509.841	1.614.218.102

31 ARALIK 2015 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

	Notlar	Bağımsız Denetimden Geçmiş 1 Ocak - 31 Aralık 2015	Bağımsız Denetimden Geçmiş 1 Ocak - 31 Aralık 2014
İşletme Faaliyetleri			
Sürdürülen faaliyetler dönem karı		259.283.032	440.864.330
İşletme faaliyetlerinden sağlanan net nakdin vergi sonrası net dönem karı ile mutabakatına yönelik düzeltmeler:			
Amortisman ve itfa payları	12,13,22	54.531.437	68.760.119
Özkaynak yönetimi ile değerlendirilen iştirak (karı) / zararı	3	1.888.847	(851.843)
Kıdem tazminatı, erken emeklilik maaş karşılığı	17	64.514.038	61.500.454
Faiz (geliri) / gideri	25	16.284.025	7.766.335
Kur farkı (geliri) / gideri		-	(6.918.452)
Yatırım amaçlı gayrimenkul değer artışı	11	(13.903.140)	-
Maddi duran varlık satış (karı) / zararı		-	3.493.771
Dava karşılığı / iptali	16	882.494	-
Şüpheli alacak karşılığı / iptali	7	947.741	503.280
Dönem vergi (geliri) / gideri	27	23.290.704	57.982.712
İşletme varlık ve yükümlülüklerindeki değişiklik öncesi işletme faaliyetlerinden sağlanan net nakit			
İşletme varlık ve yükümlülüklerindeki değişim (net):		407.719.178	633.100.706
Ticari alacaklardaki artışlar / azalışlar			
		44.693.656	(26.705.589)
Diğer alacaklardaki artışlar / azalışlar			
		(33.267.253)	23.761.072
Stoklardaki artış/azalış			
		(220.013.171)	(211.579.393)
Diğer dönen / duran varlıklar ve yükümlülükler			
		9.104.822	2.321.127
Ticari borçlarda artış / azalış			
		(211.483.913)	83.509.717
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar			
		10.021.240	(6.998.711)
Ertelenmiş gelirler			
		(26.971.941)	10.693.225
Peşin ödenmiş giderlerdeki artış			
		8.872.693	(18.142.661)
Diğer borçlarda artış / azalış			
		(90.828.584)	(80.820.030)
Borç karşılıklarında artış / azalış			
		4.874.390	(22.372.177)
İşletme sermayesindeki değişim sonrası faaliyetlerden kaynaklanan nakit			
Ödenen faiz		(16.284.025)	(13.638.357)
Ödenen vergiler	27	(44.698.337)	(35.099.652)
Ödenen kıdem tazminatı	17	(48.813.605)	(37.478.120)
İşletme faaliyetlerine ilişkin nakit akışı			
		(207.074.850)	300.551.157
Yatırım faaliyetleri			
Maddi ve maddi olmayan duran varlık alımı	12, 13	(77.967.443)	(128.281.344)
Maddi ve maddi olmayan duran varlık satışı	12	195.062	389.026
Finansal yatırımlarla ilgili nakit girişi / çıkışı	30	(36.796.981)	(4.482.666)
Tahsil edilen faizler		-	6.825.188

31 ARALIK 2015 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

	Notlar	Bağımsız Denetimden Geçmiş 1 Ocak - 31 Aralık 2015	Bağımsız Denetimden Geçmiş 1 Ocak - 31 Aralık 2014
Yatırım faaliyetlerinde kullanılan net nakit		(114.569.362)	(125.549.796)
Finansman faaliyetleri			
Ana ortaklara ödenen temettü		(50.100.000)	(66.800.000)
Kontrol gücü olmayan paylara ödenen temettü		(17.334.940)	(138.948.604)
Finansal borçlar değişim, net		266.406.780	(72.648.510)
Finansal faaliyetlerden (kullanılan) / sağlanan net nakit		198.971.840	(278.397.114)
Bloke mevduatlardaki değişim		84.380.770	(84.380.770)
Nakit ve nakit benzeri değerlerdeki net (azalış) / artış		(122.672.372)	(103.395.753)
1 Ocak itibarıyla nakit ve nakit benzeri değerler	5	378.469.391	568.223.098
Yabancı para çevrim farklarının nakit ve nakit benzerleri üzerindeki etkisi		24.231.605	(1.977.184)
31 Aralık itibarıyla nakit ve nakit benzeri değerler	5	364.409.394	378.469.391

1- Grup'un organizasyonu ve faaliyet

Gübre Fabrikaları T.A.Ş. ve bağlı ortaklıkları (hep birlikte "Grup"), Gübre Fabrikaları T.A.Ş. ("Gübretiş" veya "Şirket"), üç bağlı ortaklığı ve iki iştirakinden oluşmaktadır. Gübretiş 1952 yılında kurulmuş olup, faaliyet konusu kimyevi gübre üretimi ve satışlarıdır.

Şirket, faaliyetinin önemli bir bölümünü Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği ile gerçekleştirmektedir. Şirket'in kanuni merkezi İstanbul'da olup, diğer üretim yerleri ve bürolara ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir.

Birim	Faaliyet Durumu
Yarımca Tesisleri Müdürlüğü	Üretim / Liman / Depolama
İzmir Bölge Müdürlüğü	Satış-Pazarlama / Sıvı-Toz Gübre Üretimi / Depolama
Samsun Bölge Müdürlüğü	Satış-Pazarlama / Depolama
İskenderun Bölge Müdürlüğü	Satış-Pazarlama / Liman / Depolama
Tekirdağ Bölge Müdürlüğü	Satış-Pazarlama / Depolama
Ankara Bölge Müdürlüğü	Satış-Pazarlama
Diyarbakır Bölge Müdürlüğü	Satış-Pazarlama
Antalya Bölge Müdürlüğü	Satış-Pazarlama

31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla Şirket'in ve bağlı ortaklıklarının toplam 1.613 (31 Aralık 2014: 1.522) çalışanı bulunmaktadır.

Halka açık olan Şirket'in hisselerinin %24,05'lik kısmı Borsa İstanbul'da ("BİST") işlem görmekte olup, Sermaye Piyasası Kurulu'na ("SPK") kayıtlıdır.

Şirket'in sermayesinin %10 ve daha üzerinde paya sahip ortaklar aşağıda listelenmiştir:

Adı	31 Aralık 2015		31 Aralık 2014	
	Pay Oranı	Pay Tutarı	Pay Oranı	Pay Tutarı
Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği	75,95%	253.684.607	75,95%	253.684.607
Diğer	24,05%	80.315.393	24,05%	80.315.393
Toplam	100,00%	334.000.000	100,00%	334.000.000

BAĞLI ORTAKLIKLAR

Gübretaş, 24 Mayıs 2008 tarihinde İran'da kimyevi gübre ve gübre hammaddeleri üretim ve satışı faaliyetinde bulunan Razi Petrochemical Co.'ye ("Razi") iştirak etmiştir. Gübretaş'ın Razi'nin sermayesindeki payı bilanço tarihi itibarıyla %48,88'dir (31 Aralık 2014: %48,88). Razi'nin 5 kişilik yönetim kurulunun 3 üyesini Gübretaş belirlemekte olduğundan ve operasyonel yönetiminde kontrol gücü Gübretaş'ta bulunduğundan dolayı Razi bağlı ortaklık olarak değerlendirilmiştir.

Razi, 2010 yılı sonunda petrokimya ürünlerinin İran dışındaki satış faaliyetlerini gerçekleştirmek üzere Türkiye'de Raintrade Petrokimya ve Dış Ticaret A.Ş.'yi ("Raintrade") kurmuştur. Raintrade faaliyetlerine 2011 yılının Nisan ayında başlamıştır. Razi'nin Raintrade'e sahiplik oranı %100 olup Grup'un dolaylı sahiplik oranı %48,88'dir.

Razi Petrochemical Co. 2012 yılında aynı bölgede yerleşik bulunan ve 2010 yılında faaliyete başlayan 126.000 ton/yıl kapasiteli fosforik asit üretim tesisine sahip Arya Phosphoric Jonoob Co. şirketinin %87,5 oranındaki hissesini satın almıştır. 2013 yılında da kalan %12,5 hisseyi alarak Arya Phosphoric Jonoob Co.'nun %100 hissesine sahip olmuştur. Böylece; Arya Phosphoric Jonoob Co. Razi Petrochemical Co.'nun bağlı ortaklığı haline gelmiştir. Grup'un dolaylı sahiplik oranı %48,88'dir.

Şirket ve bağlı ortaklıkları birlikte "Grup" olarak anılacaktır.

İŞTİRAKLER

Şirket, 30 Haziran 2008 tarihinde Türkiye'de deniz taşımacılığı faaliyetinde bulunan Negmar Denizcilik Yatırım A.Ş.'ye ("Negmar") iştirak etmiştir. Bilanço tarihi itibarıyla iştirak oranı %40'tır (31 Aralık 2014: %40).

Şirket, 13 Nisan 2009 tarihinde Türkiye'de zirai ilaç üretimi ve satışı faaliyetinde bulunan Tarkim Bitki Koruma Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ye ("Tarkim") iştirak etmiştir. Bilanço tarihi itibarıyla iştirak oranı %40'tır (31 Aralık 2014: %40).

SATILMAYA HAZIR FİNANSAL VARLIKLAR

Grup, bağlı ortaklıkları ve iştirakleri dışında Türkiye'de kurulu bulunan hakim ortağının bağlı ortaklıkları olan İmece Prefabrik Yapı Tarım Makineleri Temizlik ve Güvenlik Hizmetleri Tic. A.Ş.'ye %15, Tarnet Tarım Kredi Bilişim ve İletişim Hizmetleri A.Ş.'ye %17 oranında iştirak etmiştir.

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN ONAYLANMASI

Konsolide finansal tablolar, Yönetim Kurulu tarafından onaylanmış ve 9 Mart 2016 tarihinde yayınlanması için yetki verilmiştir. Genel Kurul'un konsolide finansal tabloları değiştirme yetkisi bulunmaktadır.

2- Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar

2.1. SUNUMA İLİŞKİN TEMEL ESASLAR

UYGULANAN FİNANSAL RAPORLAMA STANDARTLARI

Şirket ve Türkiye’de yerleşik iştirakleri, yasal defterlerini ve kanuni finansal tablolarını Türk Ticaret Kanunu (“TTK”) ve vergi mevzuatınca belirlenen muhasebe ilkelerine uygun olarak tutmakta ve hazırlamaktadır. İran’da faaliyet gösteren bağlı ortaklık, muhasebe kayıtlarını ve yasal finansal tablolarını İran Riyali (“IRR”) cinsinden ve İran mevzuatına uygun olarak hazırlamaktadır.

Grup’un konsolide finansal tabloları, Sermaye Piyasası Kurulu’nun 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Seri II, 14.1 nolu “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği” (“Tebliğ”) hükümlerine uygun olarak, Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (“KGK”) tarafından yayımlanan uluslararası standartlarla uyumlu olacak şekilde Türkiye Muhasebe Standartları/Türkiye Finansal Raporlama Standartları (“TMS/TFRS”) ile bunlara ilişkin ek ve yorumlar esas alınarak hazırlanmıştır. TMS/TFRS, Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarında (“UFRS”) meydana gelen değişikliklere paralellik sağlanması amacıyla tebliğler aracılığıyla güncellenmektedir.

Konsolide finansal tablolar, maddi duran varlıklar sınıfı içerisinde yer alan arazi ve binalar ile yatırım amaçlı gayrimenkullerin yeniden değerlendirilmesi haricinde tarihi maliyet esasına göre hazırlanmaktadır. Tarihi maliyetin belirlenmesinde, genellikle varlıklar için ödenen tutarın gerçeğe uygun değeri esas alınmaktadır.

İŞLETMENİN SÜREKLİLİĞİ

Grup konsolide finansal tablolarını işletmenin sürekliliği ilkesine göre hazırlamıştır.

KULLANILAN PARA BİRİMİ

Grup’un her işletmesinin kendi finansal tabloları faaliyette buldukları temel ekonomik çevrede geçerli olan para birimi (fonksiyonel para birimi) ile sunulmuştur. Her işletmenin finansal durumu ve faaliyet sonuçları, Şirket’in geçerli para birimi olan ve konsolide finansal tablolar için sunum para birimi olan Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.

Şirket’in İran’da faaliyet gösteren bağlı ortaklığının fonksiyonel para birimi İran Riyali (IRR)’dir. TMS 21 Döviz Kurlarındaki Değişikliklerin Etkileri’ne göre konsolidasyonda Grup’un yabancı ülkelerdeki iştiraklerinin aktif ve pasifleri bilanço günündeki parite ile Türk Lirası’na çevrilir. Gelir ve gider kalemleri ise dönemde gerçekleşen ortalama kur ile Türk Lirası’na çevrilir. Kapanış ve ortalama kur kullanımı sonucu ortaya çıkan kur farkları özkaynaklar içerisinde yabancı para çevrim farkları hesabında takip edilmektedir. Oluşan çevrim farkları, faaliyetin sona erdiği dönemde gelir ya da gider yazılır.

Kullanılan kurlar aşağıdaki gibidir:

DÖVİZ CİNSİ	31 Aralık 2015		31 Aralık 2014	
	Dönem Sonu	Dönem Ortalaması	Dönem Sonu	Dönem Ortalaması
IRR/TL	0,00009650	0,00009371	0,0000854	0,0000843

2.2. TFRS'DEKİ DEĞİŞİKLİKLER

YENİ VE DÜZELTİLMİŞ STANDARTLAR VE YORUMLAR

31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal tabloların hazırlanmasında esas alınan muhasebe politikaları aşağıda özetlenen 1 Ocak 2015 tarihi itibarıyla geçerli yeni ve değiştirilmiş TFRS standartları ve TFRYK yorumları dışında önceki yılda kullanılanlar ile tutarlı olarak uygulanmıştır. Bu standartların ve yorumların Grup'un mali durumu ve performansı üzerindeki etkileri ilgili paragraflarda açıklanmıştır.

i) 1 Ocak 2015 Tarihinden İtibaren Geçerli Olan Yeni Standart, Değişiklik ve Yorumlar

TMS 19 - Tanımlanmış Fayda Planları: Çalışan Katkıları (Değişiklik)

TMS 19'a göre tanımlanmış fayda planları muhasebeleştirilirken çalışan ya da üçüncü taraf katkıları göz önüne alınmalıdır. Değişiklik, katkı tutarı hizmet verilen yıl sayısından bağımsız ise, işletmelerin söz konusu katkıları hizmet dönemlerine yaymak yerine, hizmetin verildiği yılda hizmet maliyetinden düşerek muhasebeleştirileceklerini açıklığa kavuşturmuştur. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerinde hiçbir etkisi olmamıştır.

TMS/TFRS'lerde Yıllık İyileştirmeler

KGK, Eylül 2014'de '2010-2012 Dönemine İlişkin Yıllık İyileştirmeler' ve '2011-2013 Dönemine İlişkin Yıllık İyileştirmeler' ile ilgili olarak aşağıdaki standart değişikliklerini yayınlamıştır.

Yıllık iyileştirmeler - 2010-2012 Dönemi

TFRS 2 Hisse Bazlı Ödemeler

Hakediş koşulları olan performans koşulu ve hizmet koşulu tanımlarına açıklık getirilmiştir. Değişiklik ileriye dönük olarak uygulanacaktır.

TFRS 3 İşletme Birleşmeleri

Bir işletme birleşmesinde yükümlülük (veya varlık) olarak sınıflanan koşullu bedelin, TMS 39 Finansal Araçlar (veya TFRS 9, hangisi geçerliyse) kapsamında olsun ya da olmasın, sonraki dönemlerde gerçeğe uygun değeri kar veya zarara yansıtılan finansal araç olarak muhasebeleştirileceğine açıklık getirilmiştir. Değişiklik işletme birleşmeleri için ileriye dönük olarak uygulanacaktır.

TFRS 8 Faaliyet Bölümleri

Değişiklikler şu konulara açıklık getirmektedir: i) TFRS 8'e göre toplulaştırma/birleştirme kriterinin uygulanmasına ilişkin yönetimin yaptığı değerlendirme, birleştirilen faaliyet bölümlerinin kısa tanımlarının ve benzerliklerine ilişkin değerlendirme yapılırken kullanılan ekonomik karakteristiklerinin (örneğin satış ve brüt karları) belirtilmesini de içerecek şekilde açıklanmalıdır. ii) Faaliyet varlıklarının toplam varlıklar ile mutabakatı, bu mutabakat işletmenin faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili yöneticisine raporlanıyorsa açıklanmalıdır. Değişiklikler geriye dönük olarak uygulanacaktır.

TMS 16 Maddi Duran Varlıklar ve TMS 38 Maddi Olmayan Duran Varlıklar

TMS 16.35(a) ve TMS 38.80(a)'daki değişiklik yeniden değerlemenin aşağıdaki şekilde yapılabileceğini açıklığa kavuşturmuştur i) Varlığın brüt defter değeri piyasa değerine getirilecek şekilde düzeltilir veya ii) varlığın net defter değerinin piyasa değeri belirlenir, net defter değeri piyasa değerine gelecek şekilde brüt defter değeri oransal olarak düzeltilir. Değişiklik geriye dönük olarak uygulanacaktır.

TMS 24 İlişkili Taraf Açıklamaları

Değişiklik, kilit yönetici personeli hizmeti veren yönetici işletmenin ilişkili taraf açıklamalarına tabi ilişkili bir taraf olduğunu açıklığa kavuşturmuştur. Buna ilave olarak yönetici işletme kullanan bir şirketin yönetim hizmeti için katlandığı masrafları açıklaması gerekmektedir. Değişiklik geriye dönük olarak uygulanacaktır.

Yıllık İyileştirmeler - 2011-2013 Dönemi

TFRS 3 İşletme Birleşmeleri

Değişiklik ile i) sadece iş ortaklıklarının değil müşterek anlaşmaların da TFRS 3'ün kapsamında olmadığı ve ii) bu kapsam istisnasının sadece müşterek anlaşmanın finansal tablolarındaki muhasebeleşmeye uygulanabilir olduğu açıklığa kavuşturulmuştur. Değişiklik ileriye dönük olarak uygulanacaktır.

TFRS 13 Gerçeğe Uygun Değer Ölçümü

TFRS 13'deki portföy istisnasının sadece finansal varlık, finansal yükümlülükler değil TMS 39 (veya TFRS 9 hangisi geçerliyse) kapsamındaki diğer sözleşmelere de uygulanabileceği açıklanmıştır. Değişiklik ileriye dönük olarak uygulanacaktır.

TMS 40 Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller

Değişiklik, işlemin varlık edinimi ya da işletme birleşmesi olarak değerlendirilmesi konusunda TFRS 3 ve TMS 40'un karşılıklı ilişkisini açıklığa kavuşturmuştur. Değişiklik ileriye dönük olarak uygulanacaktır.

Söz konusu değişikliklerin Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır.

ii) Yayınlanan ama yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar

Konsolide finansal tabloların onaylanma tarihi itibarıyla yayımlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiş ve Grup tarafından erken uygulanmaya başlanmamış yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler aşağıdaki gibidir. Grup aksi belirtilmedikçe yeni standart ve yorumların yürürlüğe girmesinden sonra konsolide finansal tablolarını ve dipnotlarını etkileyecek gerekli değişiklikleri yapacaktır.

TFRS 9 Finansal Araçlar - Sınıflandırma ve Açıklama

Aralık 2012'de ve Şubat 2015'de yapılan değişikliklerle yeni standart, 1 Ocak 2018 tarihi ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olacaktır, erken uygulamaya izin verilmektedir. TFRS 9 Finansal Araçlar standardının ilk safhası finansal varlıkların ve yükümlülüklerin ölçülmesi ve sınıflandırılmasına ilişkin yeni hükümler getirmektedir. TFRS 9'a yapılan değişiklikler esas olarak finansal varlıkların sınıflama ve ölçümünü ve gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılarak ölçülen olarak sınıflandırılan finansal yükümlülüklerin ölçümünü etkileyecektir ve bu tür finansal

yükümlülüklerin gerçeğe uygun değer değişikliklerinin kredi riskine ilişkin olan kısmının diğer kapsamlı gelir tablosunda sunumunu gerektirmektedir. Grup, standardın finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini standardın diğer safhaları KGK tarafından kabul edildikten sonra değerlendirecektir.

TFRS 11 - Müşterek Faaliyetlerde Hisse Edinimi (Değişiklikler)

TFRS 11, faaliyeti bir işletme teşkil eden müşterek faaliyetlerde ortaklık payı edinimi muhasebesi ile ilgili rehberlik etmesi için değiştirilmiştir. Bu değişiklik, TFRS 3 İşletme Birleşmeleri'nde belirtildiği şekilde faaliyeti bir işletme teşkil eden bir müşterek faaliyette ortaklık payı edinen işletmenin, bu TFRS'de belirtilen rehberlik ile ters düşenler hariç, TFRS 3 ve diğer TFRS'lerde yer alan işletme birleşmeleri muhasebesine ilişkin tüm ilkeleri uygulamasını gerektirmektedir. Buna ek olarak, edinen işletme, TFRS 3 ve işletme birleşmeleri ile ilgili diğer TFRS'lerin gerektirdiği bilgileri açıklamalıdır. Değişiklikler, 1 Ocak 2016 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için ileriye dönük olarak uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerinde hiçbir etkisi olmayacaktır.

TMS 16 ve TMS 38 - Kabul edilebilir Amortisman ve İfta Yöntemlerinin Açıklığa Kavuşturulması (TMS 16 ve TMS 38'deki Değişiklikler)

TMS 16 ve TMS 38'deki Değişiklikler, maddi duran varlıklar için hasılataya dayalı amortisman hesaplaması kullanımını yasaklamış ve maddi olmayan duran varlıklar için hasılataya dayalı amortisman hesaplaması kullanımını önemli ölçüde sınırlandırmıştır. Değişiklikler, 1 Ocak 2016 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için ileriye dönük olarak uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerinde hiçbir etkisi olmayacaktır.

TMS 16 Maddi Duran Varlıklar ve TMS 41 Tarımsal Faaliyetler: Taşıyıcı Bitkiler (Değişiklikler)

TMS 16'da, "taşıyıcı bitkiler" in muhasebeleştirilmesine ilişkin bir değişiklik yapılmıştır. Yayınlanan değişiklikte üzüm asmaları, kauçuk ağacı ya da hurma ağacı gibi canlı varlık sınıfından olan taşıyıcı bitkilerin, olgunlaşma döneminden sonra bir dönemden fazla ürün verdiği ve işletmeler tarafından ürün verme ömrü süresince tutulduğu belirtilmektedir. Ancak taşıyıcı bitkiler, bir kere olgunlaştıktan sonra önemli biyolojik dönüşümden geçemedikleri için ve işlevleri imalat benzeri olduğu için, değişiklik taşıyıcı bitkilerin TMS 41 yerine TMS 16 kapsamında muhasebeleştirilmesi gerektiğini ortaya koymakta ve "maliyet modeli" ya da "yeniden değerlendirme modeli" ile değerlendirilmesine izin vermektedir. Taşıyıcı bitkilerdeki ürün ise TMS 41'deki satış maliyetleri düşülmüş gerçeğe uygun değer modeli ile muhasebeleştirilecektir. Değişiklikler, 1 Ocak 2016 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için ileriye dönük olarak uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Değişiklik Grup için geçerli değildir ve Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmayacaktır.

TMS 27 - Bireysel Mali Tablolarda Özkaynak Yöntemi (TMS 27'de Değişiklik)

Nisan 2015'de Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK), işletmelerin bireysel finansal tablolarında bağlı ortaklıklar ve iştiraklerdeki yatırımların muhasebeleştirilmesinde özkaynak yönteminin kullanılması seçeneğini yeniden sunmak için TMS 27'de değişiklik yapmıştır. Buna göre işletmelerin bu yatırımları:

- maliyet değeriyle
- TFRS 9 uyarınca
- veya
- TMS 28'de tanımlanan özkaynak yöntemini kullanarak muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

İşletmelerin aynı muhasebeleştirmeyi her yatırım kategorisine uygulaması gerekmektedir. Bu değişiklik 1 Ocak 2016 ve sonrasında başlayan yıllık raporlama dönemleri için geçerli olup, geçmişe dönük olarak uygulanmalıdır. Erken uygulamaya izin verilmekte olup, erken uygulama açıklanmalıdır. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

TFRS 10 ve TMS 28: Yatırımcı İşletmenin İştirak veya İş Ortaklığına Yaptığı Varlık Satışları veya Katkıları - Değişiklikler

Şubat 2015’de, TFRS 10 ve TMS 28’deki bir iştirak veya iş ortaklığına verilen bir bağlı ortaklığın kontrol kaybını ele almadaki gereklilikler arasındaki tutarsızlığı gidermek için TFRS 10 ve TMS 28’de değişiklik yapmıştır. Bu değişiklik ile bir yatırımcı ile iştirak veya iş ortaklığı arasında, TFRS 3’te tanımlandığı şekli ile bir işletme teşkil eden varlıkların satışı veya katkısından kaynaklanan kazanç veya kayıpların tamamının yatırımcı tarafından muhasebeleştirilmesi gerektiği açıklığa kavuşturulmuştur. Eski bağlı ortaklıkta tutulan yatırımın gerçeğe uygun değerden yeniden ölçülmesinden kaynaklanan kazanç veya kayıplar, sadece ilişkisiz yatırımcıların o eski bağlı ortaklıktaki payları ölçüsünde muhasebeleştirilmelidir. İşletmelerin bu değişikliği, 1 Ocak 2016 veya sonrasında başlayan yıllık raporlama dönemleri için ileriye dönük olarak uygulamaları gerekmektedir. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Söz konusu değişikliğin Grup’un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

TFRS 10, TFRS 12 ve TMS 28: Yatırım İşletmeleri: Konsolidasyon İstisnasının Uygulanması (TFRS 10 ve TMS 28’de Değişiklik)

Şubat 2015’de, TFRS 10 Konsolide Finansal Tablolar standardındaki yatırım işletmeleri istisnasının uygulanması sırasında ortaya çıkan konuları ele almak için TFRS 10, TFRS 12 ve TMS 28’de değişiklikler yapmıştır: Değişiklikler 1 Ocak 2016 veya sonrasında başlayan yıllık raporlama dönemleri için geçerlidir. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Değişiklikler Grup için geçerli değildir ve Grup’un finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmayacaktır.

TMS 1: Açıklama İnisyatifi (TMS 1’de Değişiklik)

Şubat 2015’de, TMS 1’de değişiklik yapmıştır. Bu değişiklikler; Önemlilik, Ayırıştırma ve alt toplamlar, Dipnot yapısı, Muhasebe politikaları açıklamaları, Özkaynakta muhasebeleştirilen yatırımlardan kaynaklanan diğer kapsamlı gelir kalemlerinin sunumu alanlarında dar odaklı iyileştirmeler içermektedir. Bu değişiklikler 1 Ocak 2016 veya sonrasında başlayan yıllık raporlama dönemleri için geçerlidir. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Değişikliklerin Grup’un konsolide finansal tablo dipnotları üzerinde önemli bir etkisi olması beklenmemektedir.

TFRS Yıllık İyileştirmeler, 2012-2014 Dönemi

KGK, Şubat 2015’de “TFRS Yıllık İyileştirmeler, 2012-2014 Dönemi”ni yayınlamıştır. Doküman, değişikliklerin sonucu olarak değişikliğe uğrayan standartlar ve ilgili Gereçekler hariç, dört standarda beş değişiklik getirmektedir. Etkilenen standartlar ve değişikliklerin konuları aşağıdaki gibidir:

TFRS 5 Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklar ve Durdurulan Faaliyetler - elden çıkarma yöntemlerindeki değişikliklerin (satış veya ortaklara dağıtım yoluyla) yeni bir plan olarak değil, eski planın devamı olarak kabul edileceğine açıklık getirilmiştir

TFRS 7 Finansal Araçlar: Açıklamalar - bir finansal varlığın devredilmesinde hizmet sözleşmelerinin değerlendirilmesine ve netleştirmeye ilişkin TFRS 7 açıklamalarının ara dönem özet finansal tablolar için zorunlu olmadığına ilişkin açıklık getirilmiştir

TMS 19 Çalışanlara Sağlanan Faydalar - yüksek kaliteli kurumsal senetlerin pazar derinliğinin, borcun bulunduğu ülkede değil borcun taşındığı para biriminde değerlendirileceğine açıklık getirilmiştir

TMS 34 Ara Dönem Finansal Raporlama - gerekli ara dönem açıklamalarının ya ara dönem finansal tablolarda ya da ara dönem finansal tablolardan gönderme yapılarak sunulabileceğine açıklık getirilmiştir.

Bu değişiklikler 1 Ocak 2016 ve sonrasında başlayan yıllık raporlama dönemleri için geçerli olup, erken uygulamaya izin verilmektedir. Söz konusu değişikliklerin Grup’un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

Uluslararası Muhasebe Standartları Kurumu (UMSK) tarafından yayınlanmış fakat KGK tarafından yayınlanmamış yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar

Aşağıda listelenen yeni standartlar, yorumlar ve mevcut UFRS standartlarındaki değişiklikler UMSK tarafından yayınlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiştir. Fakat bu yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler henüz KGK tarafından TFRS'ye uyarlanmamıştır/yayınlanmamıştır ve bu sebeple TFRS'nin bir parçasını oluşturmazlar. Grup konsolide finansal tablolarında ve dipnotlarda gerekli değişiklikleri bu standart ve yorumlar TFRS'de yürürlüğe girdikten sonra yapacaktır.

Yıllık İyileştirmeler - 2010-2012 Dönemi

TFRS 13 Gerçeğe Uygun Değer Ölçümü

Karar Gereçeleri'nde açıklandığı üzere, üzerlerinde faiz oranı belirtilmeyen kısa vadeli ticari alacak ve borçlar, iskonto etkisinin önemsiz olduğu durumlarda, fatura tutarından gösterilebilecektir. Değişiklikler derhal uygulanacaktır.

Yıllık İyileştirmeler - 2011-2013 Dönemi

UFRS 15 - Müşterilerle Yapılan Sözleşmelerden Doğan Hasılat

UMSK Mayıs 2014'de UFRS 15 Müşterilerle Yapılan Sözleşmelerden Doğan Hasılat standardını yayınlamıştır. Standarttaki yeni beş aşamalı model, hasılatın muhasebeleştirme ve ölçüm ile ilgili gereklilikleri açıklamaktadır. Standart, müşterilerle yapılan sözleşmelerden doğan hasılatı uygulanacak olup bir işletmenin olağan faaliyetleri ile ilgili olmayan bazı finansal olmayan varlıkların (örneğin maddi duran varlık çıkışları) satışının muhasebeleştirilip ölçülmesi için model oluşturmaktadır. UFRS 15'in uygulama tarihi aslında 1 Ocak 2017'di, ancak Eylül 2015 de UMSK geçerlilik tarihini 1 Ocak 2018 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacak şekilde ertelemiştir. Erken uygulamaya izin verilmektedir. UFRS 15'e geçiş için iki alternatif uygulama sunulmuştur; tam geriye dönük uygulama veya modifiye edilmiş geriye dönük uygulama. Modifiye edilmiş geriye dönük uygulama tercih edildiğinde önceki dönemler yeniden düzenlenmeyecek ancak mali tablo dipnotlarında karşılaştırmalı rakamsal bilgi verilecektir. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

UFRS 9 Finansal Araçlar - Nihai Standart (2014)

UMSK, Temmuz 2014'te UMS 39 Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme standardının yerine geçecek olan ve sınıflandırma ve ölçme, değer düşüklüğü ve finansal riskten korunma muhasebesi aşamalarından oluşan projesi UFRS 9 Finansal Araçlar'ı nihai olarak yayınlamıştır. UFRS 9 finansal varlıkların içinde yönetildikleri iş modelini ve nakit akım özelliklerini yansıtan akılcı, tek bir sınıflama ve ölçüm yaklaşımına dayanmaktadır. Bunun üzerine, kredi kayıplarının daha zamanında muhasebeleştirilebilmesini sağlayacak ileriye yönelik bir beklenen kredi kaybı modeli ile değer düşüklüğü muhasebesine tabi olan tüm finansal araçlara uygulanabilen tek bir model kurulmuştur. Buna ek olarak, UFRS 9, banka ve diğer işletmelerin, finansal borçlarını gerçeğe uygun değeri ile ölçme opsiyonun seçtikleri durumlarda, kendi kredi değerliliklerindeki düşüğe bağlı olarak finansal borcun gerçeğe uygun değerindeki azalmadan dolayı kar veya zarar tablosunda gelir kaydetmeleri sonucunu doğuran "kendi kredi riski" denilen sorunu ele almaktadır. Standart ayrıca, risk yönetimi ekonomisini muhasebe uygulamaları ile daha iyi ilişkilendirebilmek için geliştirilmiş bir finansal riskten korunma modeli içermektedir. UFRS 9, 1 Ocak 2018 veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir; ancak, erken uygulamaya izin verilmektedir. Ayrıca, finansal araçların muhasebesi değiştirilmeden 'kendi kredi riski' ile ilgili değişikliklerinin tek başına erken uygulanmasına izin verilmektedir. Grup, standardın finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

UFRS 16 Kiralama İşlemleri

UMSK Ocak 2016'da UFRS 16 "Kiralama İşlemleri" standardını yayınlamıştır. Yeni standart, faaliyet kiralaması ve finansal kiralama ayrımını ortadan kaldırarak kiracı durumundaki şirketler için birçok kiralamanın tek bir model altında bilançoya alınmasını gerektirmektedir. Kiralayan durumundaki şirketler için muhasebeleştirme büyük ölçüde değişmemiş olup faaliyet kiralaması ile finansal kiralama arasındaki fark devam etmektedir. UFRS 16, UMS 17 ve UMS 17 ile ilgili Yorumların yerine geçecek olup 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir. UFRS 15 "Müşterilerle Yapılan Sözleşmelerden Doğan Hasılat" standardı da uygulandığı sürece UFRS 16 için erken uygulamaya izin verilmektedir. Grup, standardın finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

UMS 12 Gelir Vergileri: Gerçekleşmemiş Zararlar için Ertelenmiş Vergi Varlıklarının Muhasebeleştirilmesi (Değişiklikler)

UMSK Ocak 2016'da, UMS 12 Gelir Vergileri standardında değişikliklerini yayınlamıştır. Yapılan değişiklikler gerçeğe uygun değeri ile ölçülen borçlanma araçlarına ilişkin ertelenmiş vergi muhasebeleştirilmesi konusunda açıklık getirmektedir. Değişiklikler; gerçekleşmemiş zararlar için ertelenmiş vergi varlıklarının muhasebeleştirilmesi hükümleri konusunda, uygulamadaki mevcut farklılıkları gidermeyi amaçlamaktadır. Değişiklikler, 1 Ocak 2017 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geriye dönük olarak uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Ancak, değişikliklerin ilk kez uygulandığı dönem, karşılaştırmalı sunulan ilk dönemin açılış özkaynaklarındaki etki, açılış geçmiş yıllar karları/zararları ve diğer özkaynak kalemleri arasında ayrıştırılmadan, açılış geçmiş yıllar karları/zararlarında (ya da uygun olması durumunda bir diğer özkaynak kaleminde) muhasebeleştirilebilecektir. Grup bu muafiyeti uygulaması durumunda, finansal tablo dipnotlarında açıklama yapacaktır. Söz konusu değişikliklerin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

UMS 7 Nakit Akış Tabloları (Değişiklikler)

UMSK Ocak 2016'da, UMS 7 Nakit Akış Tabloları standardında değişikliklerini yayınlamıştır. Değişiklikler, şirketin finansman faaliyetleri konusunda finansal tablo kullanıcılarına sağlanan bilgilerin iyileştirilmesi için UMS 7'ye açıklık getirilmesini amaçlamaktadır. Dipnot açıklamalarındaki iyileştirmeler, şirketlerin finansal borçlarındaki değişiklikler için bilgi sağlamasını gerektirmektedir. Değişiklikler, 1 Ocak 2017 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Grup'un bu değişiklikleri ilk kez uygulamasında, önceki dönemlere ilişkin karşılaştırmalı bilgi sunulmasına gerek yoktur. Söz konusu değişikliklerin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

2.3. ÖNEMLİ MUHASEBE POLİTİKALARININ ÖZETİ

Ekteki finansal tabloların hazırlanmasında kullanılan önemli muhasebe prensipleri aşağıdaki gibidir:

HASILAT

Gelirler, tahsil edilmiş veya edilecek olan alacak tutarının gerçeğe uygun değeri üzerinden ölçülür. Tahmini müşteri iadeleri, indirimler ve karşılıklar söz konusu tutardan düşülmektedir.

Kimyevi gübre ve diğer petrokimya ürünlerinin satışından elde edilen gelir, aşağıdaki şartların tamamı yerine getirildiğinde muhasebeleştirilir:

Grup'un mülkiyetle ilgili tüm önemli riskleri ve kazanımları alıcıya devretmesi,

Grup'un mülkiyetle ilişkilendirilen ve süregelen bir idari katılımının ve satılan mallar üzerinde etkin bir kontrolünün olmaması,

Gelir tutarının güvenilir bir şekilde ölçülmesi,

İşleme ilişkili ekonomik faydaların işletmeye akışının olası olması ve

İşlemden kaynaklanan ya da kaynaklanacak maliyetlerin güvenilir bir şekilde ölçülmesi.

TEMETTÜ VE FAİZ GELİRİ

Faiz geliri, kalan anapara bakiyesi ile beklenen ömrü boyunca ilgili finansal varlıktan elde edilecek tahmini nakit girişlerini söz konusu varlığın kayıtlı değerine indirgeyen efektif faiz oranı nispetinde ilgili dönemde tahakkuk ettirilir.

Temettü geliri, hissedarların temettü alma hakkı doğduğu zaman kayda alınır.

KİRA GELİRİ

Yatırım amaçlı gayrimenkullerden elde edilen kira geliri, ilgili kiralama sözleşmesi boyunca doğrusal yönteme göre muhasebeleştirilir.

STOKLAR

Stoklar, maliyetin ya da net gerçekleştirilebilir değerinin düşük olanı ile değerlendirilmektedir. Sabit ve değişken genel üretim giderlerinin bir kısmını da içeren maliyetler stokların bağlı bulunduğu sınıfa uygun olan yönteme göre ve çoğunlukla ilk-giren-ilk-çıkart ve ağırlıklı ortalama yöntemlerine göre değerlendirilir.

Net gerçekleştirilebilir değer, olağan ticari faaliyet içerisinde oluşan tahmini satış fiyatından tahmini tamamlanma maliyeti ile satışı gerçekleştirilmek için yüklenilmesi gereken tahmini maliyetlerin toplamının indirilmesiyle elde edilir. Stokların net gerçekleştirilebilir değeri maliyetinin altına düştüğünde, stoklar net gerçekleştirilebilir değerine indirgenir ve değer düşüklüğünün olduğu yılda gelir tablosuna gider olarak yansıtılır. Daha önce stokların net gerçekleştirilebilir değere indirgenmesine neden olan koşulların geçerliliğini kaybetmesi veya değişen ekonomik koşullar nedeniyle net gerçekleştirilebilir değerinde artış olduğu kanıtlandığı durumlarda, ayrılan değer düşüklüğü karşılığı iptal edilir. İptal edilen tutar önceden ayrılan değer düşüklüğü tutarı ile sınırlıdır.

Maliyet sistemi olarak safha maliyet sistemi kullanılmaktadır. Stoklarda ilk madde mamul ve emtia için ilk giren ilk çıkar, yardımcı ve yedek malzemeler için aylık hareketli ortalama maliyet yöntemi uygulanmaktadır.

YATIRIM AMAÇLI GAYRİMENKULLER

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, kira ve/veya değer artış kazancı elde etmek amacıyla elde tutulan gayrimenkuller olup ilk olarak maliyet değerleri ve buna dahil olan işlem maliyetleri ile ölçülmürlükler. Başlangıç muhasebeleştirilmesi sonrasında yatırım amaçlı gayrimenkuller, bilanço tarihi itibarıyla piyasa koşullarını yansıtan gerçeğe uygun değer ile değerlendirilir. Yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değerindeki değişikliklerden kaynaklanan kazanç veya zararlar oluştukları dönemde gelir tablosuna dahil edilirler.

Sahibi tarafından kullanılmakta olan gayrimenkuller gerçeğe uygun değer esaslı ile gösterilen yatırım amaçlı bir gayrimenkule dönüştüğü tarihe kadar amortisman tabii tutulmuş, bu tarihten sonra amortisman hesaplanmamıştır.

MADDİ DURAN VARLIKLAR

Üretim ya da mal veya hizmetin verilmesinde veya idari amaçlar için kullanımda tutulan arazi ve binalar, yeniden değerlendirilmiş tutarlarıyla ifade edilir. Yeniden değerlendirilmiş tutar, yeniden değerlendirme tarihinde tespit edilen gerçeğe uygun değerden sonraki dönemlerde oluşan birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklüğü düşülerek tespit edilir. Yeniden değerlemeler bilanço tarihinde belirlenecek gerçeğe uygun değerlerin defter değerlerinden önemli farklılık göstermeyecek şekilde düzenli aralıklarla yapılır.

Söz konusu arazi ve binaların yeniden değerlendirilmesinden kaynaklanan artış, özkaynaktaki yeniden değerlendirme fonuna kaydedilir. Yeniden değerlendirme sonucu oluşan değer artışı, maddi duran varlıkla ilgili daha önceden gelir tablosunda gösterilen bir değer düşüklüğünün olması durumunda öncelikle söz konusu değer düşüklüğü nispetinde gelir tablosuna kaydedilir. Bahse konu arazi ve binaların yeniden değerlendirilmesinden oluşan defter değerindeki azalış, söz konusu varlığın daha önceki yeniden değerlendirilmesine ilişkin yeniden değerlendirme fonunda bulunan bakiyesini aşması durumunda gelir tablosuna kaydedilir.

Yeniden değerlendirilen binaların amortismanı gelir tablosunda yer alır. Yeniden değerlendirilen gayrimenkul satıldığında veya hizmetten çekildiğinde yeniden değerlendirme fonunda kalan bakiye doğrudan dağıtılmamış karlara transfer edilir. Varlık bilanço dışı bırakılmadıkça, yeniden değerlendirme fonundan dağıtılmamış karlara transfer yapılmaz.

Arazi ve binalar dışında kalan maddi duran varlıklar, maliyet değerlerinden birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutar üzerinden gösterilirler.

Arazi ve yapılmakta olan yatırımlar dışında, maddi duran varlıkların, maliyet veya değerlendirilmiş tutarları, beklenen faydalı ömürlerine göre doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak amortismanına tabi tutulur. Beklenen faydalı ömür, kalıntı değer ve amortisman yöntemi, tahminlerde ortaya çıkan değişikliklerin olası etkileri için her yıl gözden geçirilir ve tahminlerde bir değişiklik varsa ileriye dönük olarak muhasebeleştirilir.

Maddi duran varlıkların elden çıkarılması ya da bir maddi duran varlığın hizmetten alınması sonucu oluşan kazanç veya kayıp satış hasılatı ile varlığın defter değeri arasındaki fark olarak belirlenir ve gelir tablosuna dahil edilir.

Amortisman, sınırsız kullanım ömrü olan arsalar hariç, 2004 yılına kadar sabit kıymetlerin enflasyona göre düzeltilmiş değerleri üzerinden ve kıst amortisman esasına göre hesaplanmıştır. Maddi duran varlıklar aşağıda öngörülen ekonomik ömürler dikkate alınarak itfa edilmektedirler. (Not 12)

Binalar, yeraltı ve yerüstü düzenleri	5-50 Yıl
Makine, tesis ve cihazlar	3-40 Yıl
Taşıt araçları	4-10 Yıl
Döşeme ve demirbaşlar	3-25 Yıl
Özel maliyetler	5 Yıl

MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

Maddi olmayan duran varlıklar, varlıkla ilişkilendirilen beklenen gelecekteki ekonomik yararların işletme için gerçekleşmesinin muhtemel olması ve varlığın maliyetinin güvenilir bir şekilde ölçülebilmesi durumunda, muhasebeleştirilmektedir.

Maddi olmayan duran varlıklar ilk muhasebeleştirilmesi sırasında maliyet bedeliyle ölçülmektedir. Aynı olarak elde edilen bir maddi olmayan duran varlığın maliyet bedeli satın alma fiyatından indirim ve iskontolar düşüldükten sonra, ithalat vergileri ve iade edilmeyen alış vergileri, varlığı amaçlanan kullanımına hazır hale getirmeye yönelik, doğrudan varlıkla ilişkilendirilebilen her türlü maliyet dahil edilerek tespit edilmektedir.

Maddi olmayan duran varlıkların tarihi maliyetleri satın alma tarihinden itibaren en son 31 Aralık 2004 tarihine kadar enflasyona göre düzeltilmiştir. Cari dönemde maddi olmayan duran varlıklar maliyet bedelleri üzerinden ekonomik ömürlerine göre normal amortisman yöntemi ile itfa edilmektedir. Bilançoda yer alan tutar 5 yılda itfa edilmektedir (Not 13).

VARLIKLARDA DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ

Şerefiye gibi sınırsız ömrü olan varlıklar itfaya tabi tutulmazlar. Bu varlıklar için her yıl değer düşüklüğü testi uygulanır. İtfaya tabi olan varlıklar için ise defter değerinin geri kazanılmasının mümkün olmadığı durum ya da olayların ortaya çıkması halinde değer düşüklüğü testi uygulanır. Varlığın defter değerinin geri kazanılabilir tutarını aşması durumunda değer düşüklüğü karşılığı kaydedilir. Geri kazanılabilir tutar, satış maliyetleri düşüldükten sonra elde edilen gerçeğe uygun değer veya kullanımdaki değer büyük olanıdır. Değer düşüklüğünün değerlendirilmesi için varlıklar ayrı tanımlanabilir nakit akımlarının olduğu en düşük seviyede gruplanır (nakit üreten birimler). Şerefiye haricinde değer düşüklüğüne tabi olan finansal olmayan varlıklar her raporlama tarihinde değer düşüklüğünün olası iptali için gözden geçirilir.

BORÇLANMA MALİYETLERİ

Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklar (özellikli varlıklar) söz konusu olduğunda, satın alınması, yapımı veya üretimi ile doğrudan ilişkilendirilen borçlanma maliyetleri, ilgili varlık kullanıma veya satışa hazır hale getirilene kadar varlığın maliyetine dahil edilmektedir.

Diğer tüm borçlanma maliyetleri, oluştukları dönemde gelir tablosuna kaydedilmektedir.

ŞEREFİYE

Konsolide finansal tablolarda, iktisap edilen Grup'un net varlıklarının makul değerindeki payı ile satın alma fiyatı arasındaki farkı gösteren şerefiye ve negatif şerefiye için, TFRS 3 İşletme Birleşmeleri Standardı çerçevesinde hesaplanan şerefiye her yıl sonunda gözden geçirilerek varsa değer düşüklüğü ayrılmaktadır.

Değer düşüklüğü testinde, şerefiye, Grup'un her bir nakit üreten birimine tahsis edilir. Şerefiyenin tahsis edilmiş olduğu nakit üreten birimlerde değer düşüklüğünün olup olmadığını kontrol etmek amacıyla her yıl ya da değer düşüklüğünü göstergesi olduğu durumlarda daha sık değer düşüklüğü testi uygulanır. Nakit üreten birimin geri kazanılabilir tutarının defter değerinden düşük olduğu durumlarda, değer düşüklüğü ilk olarak nakit üreten birime tahsis edilen şerefiyenin defter değerini azaltmak için kullanılır ve sonra nispi oranları dahilinde diğer varlıkların defter değerini azaltmak için kullanılır. Şerefiye için ayrılmış değer düşüş karşılığı, daha sonraki dönemlerde iptal edilemez.

Satın almalara ilişkin negatif şerefiye söz konusu ise bu tutar oluşturduğu dönemde gelir olarak kaydedilir. Bir işletmenin satışından doğan kar ve zararlar satılan kuruluş üzerindeki şerefiyenin kayıtlı değerini de içerir.

FINANSAL ARAÇLAR

→ *Finansal varlıklar*

Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlık olarak sınıflanan ve gerçeğe uygun değerinden kayıtlara alınanlar haricindeki finansal varlıklar, gerçeğe uygun piyasa değeri ile alım işlemiyle doğrudan ilişkilendirilebilen harcamaların toplam tutarı üzerinden muhasebeleştirilir. Yatırım araçlarının ilgili piyasa tarafından belirlenen süreye uygun olarak teslimatı koşulunu taşıyan bir kontrata bağlı olan finansal varlıkların alımı veya satışı sonucunda ilgili varlıklar, işlem tarihinde kayıtlara alınır veya kayıtlardan çıkarılır.

Finansal varlıklar “gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar”, “vadesine kadar elde tutulacak yatırımlar”, “satılmaya hazır finansal varlıklar” ve “kredi ve alacaklar” olarak sınıflandırılır. Sınıflandırma, finansal varlığın elde edilme amacına ve özelliğine bağlı olarak, ilk kayda alma sırasında belirlenmektedir.

→ *Etkin faiz yöntemi*

Etkin faiz yöntemi, finansal varlığın itfa edilmiş maliyet ile değerlendirilmesi ve ilgili faiz gelirininki ilişkili olduğu döneme dağıtılması yöntemidir. Etkin faiz oranı; finansal aracın beklenen ömrü boyunca veya uygun olması durumunda daha kısa bir zaman dilimi süresince tahsil edilecek tahmini nakit toplamının, ilgili finansal varlığın tam olarak net bugünkü değerine indirgeyen orandır.

Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar dışında sınıflandırılan finansal varlıklar ile ilgili gelirler etkin faiz yöntemi kullanmak suretiyle hesaplanmaktadır.

→ *Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar*

Gerçeğe uygun değer farkı gelir tablosuna yansıtılan finansal varlıklar; alım-satım amacıyla elde tutulan finansal varlıklardır. Bir finansal varlık kısa vadede elden çıkarılması amacıyla edinildiği zaman söz konusu kategoride sınıflandırılır. Finansal riske karşı etkili bir koruma aracı olarak belirlenmemiş olan türev ürünleri teşkil eden bahse konu finansal varlıklar da gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar olarak sınıflandırılır.

→ *Vadesine kadar elde tutulan finansal varlıklar*

Grup’un vadesine kadar elde tutma olanağı ve niyeti olduğu, sabit veya belirlenebilir bir ödeme planına sahip, sabit vadeli borçlanma araçları, vadesine kadar elde tutulacak yatırımlar olarak sınıflandırılır. Vadesine kadar elde tutulacak yatırımlar etkin faiz yöntemine göre itfa edilmiş maliyet bedelinden değer düşüklüğü tutarı düşülerek kayıtlara alınır ve ilgili gelirler etkin faiz yöntemi kullanılmak suretiyle hesaplanır.

→ *Satılmaya hazır finansal varlıklar*

Grup tarafından elde tutulan ve aktif bir piyasada işlem gören borsaya kote özkaynak araçları ile bazı borçlanma senetleri satılmaya hazır finansal varlıklar olarak sınıflandırılır ve gerçeğe uygun değerleriyle gösterilir. Grup’un aktif bir piyasada işlem görmeyen ve borsaya kote olmayan fakat satılmaya hazır finansal varlık olarak sınıflanan özkaynak araçları bulunmakta ve gerçeğe uygun değerleri güvenilir olarak ölçülemediği için maliyet değerleriyle gösterilmektedir.

→ *Krediler ve alacaklar*

Sabit ve belirlenebilir ödemeleri olan, piyasada işlem görmeyen ticari ve diğer alacaklar ve krediler bu kategoride sınıflandırılır. Krediler ve alacaklar etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyeti üzerinden değer düşüklüğü düşülerek gösterilir.

→ **Finansal varlıklarda değer düşüklüğü**

Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar dışındaki finansal varlık veya finansal varlık grupları, her bilanço tarihinde değer düşüklüğüne uğradıklarına ilişkin göstergelerin bulunup bulunmadığına dair değerlendirmeye tabi tutulur. Finansal varlığın ilk muhasebeleştirilmesinden sonra bir veya birden fazla olayın meydana gelmesi ve söz konusu olayın ilgili finansal varlık veya varlık grubunun güvenilir bir biçimde tahmin edilebilen gelecekteki nakit akımları üzerindeki olumsuz etkisi sonucunda ilgili finansal varlığın değer düşüklüğüne uğradığına ilişkin tarafsız bir göstergenin bulunması durumunda değer düşüklüğü zararı oluşur. İtfa edilmiş değerinden gösterilen finansal varlıklar için değer düşüklüğü tutarı gelecekte beklenen tahmini nakit akımlarının finansal varlığın etkin faiz oranı üzerinden iskonto edilerek hesaplanan bugünkü değeri ile defter değeri arasındaki farktır.

Bir karşılık hesabının kullanılması yoluyla defter değerinin azaltıldığı ticari alacaklar haricinde, bütün finansal varlıklarda, değer düşüklüğü doğrudan ilgili finansal varlığın kayıtlı değerinden düşülür. Ticari alacağın tahsil edilememesi durumunda söz konusu tutar karşılık hesabından düşülerek silinir. Karşılık hesabındaki değişimler gelir tablosunda muhasebeleştirilir.

Satılmaya hazır özkaynak araçları haricinde, değer düşüklüğü zararı sonraki dönemde azalır ve azalış değer düşüklüğü zararının muhasebeleştirilmesi sonrasında meydana gelen bir olayla ilişkilendirilebiliyorsa, önceden muhasebeleştirilen değer düşüklüğü zararı, değer düşüklüğünün iptal edileceği tarihte yatırımın değer düşüklüğü hiçbir zaman muhasebeleştirilmemiş olması durumunda ulaşacağı itfa edilmiş maliyet tutarını aşmayacak şekilde gelir tablosunda iptal edilir.

Satılmaya hazır özkaynak araçlarının gerçeğe uygun değerinde değer düşüklüğü sonrasında meydana gelen artış, doğrudan özkaynaklarda muhasebeleştirilir.

→ **Nakit ve nakit benzerleri**

Nakit ve nakit benzeri kalemleri, nakit para, vadesiz mevduat ve satın alım tarihinden itibaren vadeleri 3 ay veya 3 aydan daha az olan, hemen nakde çevrilebilecek olan ve önemli tutarda değer değişikliği riski taşımayan yüksek likiditeye sahip diğer kısa vadeli yatırımlardır.

→ **Finansal yükümlülükler**

Grup'un finansal yükümlülükleri ve özkaynak araçları, sözleşmeye bağlı düzenlemelere, finansal bir yükümlülüğün ve özkaynağa dayalı bir aracın tanımlanma esasına göre sınıflandırılır. Grup'un tüm borçları düşüldükten sonra kalan varlıklarındaki hakkı temsil eden sözleşme özkaynağa dayalı finansal araçtır. Belirli finansal yükümlülükler ve özkaynağa dayalı finansal araçlar için uygulanan muhasebe politikaları aşağıda belirtilmiştir.

Finansal yükümlülükler gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler veya diğer finansal yükümlülükler olarak sınıflandırılır.

→ **Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler**

Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler, gerçeğe uygun değeriyle kayda alınır ve her raporlama döneminde, bilanço tarihindeki gerçeğe uygun değeriyle yeniden değerlendirilir. Gerçeğe uygun değerlerindeki değişim, gelir tablosunda muhasebeleştirilir. Gelir tablosunda muhasebeleştirilen net kazanç ya da kayıplar, söz konusu finansal yükümlülük için ödenen faiz tutarını da kapsar.

→ **Diğer finansal yükümlülükler**

Diğer finansal yükümlülükler, finansal borçlar dahil, başlangıçta işlem maliyetlerinden arındırılmış gerçeğe uygun değerleriyle muhasebeleştirilir.

Diğer finansal yükümlülükler sonraki dönemlerde etkin faiz oranı üzerinden hesaplanan faiz gideri ile birlikte etkin faiz yöntemi kullanılarak itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilir.

→ **Kiralama - kiralayan durumda Grup**

Mülkiyete ait risk ve kazanımların önemli bir kısmının kiracıya ait olduğu kiralama işlemi, finansal kiralama olarak sınıflandırılır. Diğer kiralamalar faaliyet kiralaması olarak sınıflanır.

Grup'un cari dönemde finansal kiralama işlemi bulunmamaktadır.

Faaliyet kiralamasına ilişkin kira gelirleri, ilgili kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile muhasebeleştirilir. Kiralamanın gerçekleşmesi ve müzakere edilmesinde katlanılan doğrudan başlangıç maliyetleri kiralanan varlığın maliyetine dahil edilir ve doğrusal yöntem ile kira süresi boyunca itfa edilir.

→ **Kiralama - kiracı durumunda Grup**

Mülkiyete ait risk ve kazanımların önemli bir kısmının kiracıya ait olduğu kiralama işlemleri, finansal kiralama olarak sınıflandırılırken diğer kiralamalar faaliyet kiralaması olarak sınıflandırılır.

Grup'un cari dönemde finansal kiralama işlemi bulunmamaktadır.

Faaliyet kiralamaları için yapılan ödemeler (kiralayandan kira işleminin gerçekleşebilmesi için alınan veya alınacak olan teşvikler de kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile gelir tablosuna kaydedilir), kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile gelir tablosuna kaydedilir.

KUR DEĞİŞİMİNİN ETKİLERİ

Grup'un her işletmesinin kendi finansal tabloları faaliyette buldukları temel ekonomik çevrede geçerli olan para birimi (fonksiyonel para birimi) ile sunulmuştur. Her işletmenin finansal durumu ve faaliyet sonuçları, Şirket'in geçerli para birimi olan ve konsolide finansal tablolar için sunum birimi olan TL cinsinden ifade edilmiştir.

Her bir işletmenin finansal tablolarının hazırlanması sırasında, yabancı para cinsinden (her bir işletmenin fonksiyonel para birimi dışındaki para birimleri) gerçekleşen işlemler, işlem tarihindeki kurlar esas alınmak suretiyle kaydedilmektedir. Bilançoda yer alan döviz endeksli parasal varlık ve yükümlülükler bilanço tarihinde geçerli olan kurlar kullanılarak fonksiyonel para birimine çevrilmektedir. Gerçeğe uygun değeri ile izlenmekte olan parasal olmayan kalemlerden yabancı para cinsinden kaydedilmiş olanlar, gerçeğe uygun değer belirlendiği tarihteki kurlar esas alınmak suretiyle TL'ye çevrilmektedir. Tarihi maliyet cinsinden ölçülen yabancı para birimindeki parasal olmayan kalemler yeniden çevrilmeye tabi tutulmazlar.

Kur farkları, aşağıda belirtilen durumlar haricinde, oluştukları dönemdeki kar ya da zararda muhasebeleştirilirler:

Geleceğe yönelik kullanım amacıyla inşa edilmekte olan varlıklarla ilişkili olan ve yabancı para birimiyle gösterilen borçlar üzerindeki faiz maliyetlerine düzeltme kalemi olarak ele alınan ve bu tür varlıkların maliyetine dahil edilen kur farkları,

Yabancı para biriminden kaynaklanan risklere (risklere karşı finansal koruma sağlamaya ilişkin muhasebe politikaları aşağıda açıklanmaktadır) karşı finansal koruma sağlamak amacıyla gerçekleştirilen işlemlerden kaynaklanan kur farkları,

Yurtdışı faaliyetindeki net yatırımın bir parçasını oluşturan, çevrim yedeklerinde muhasebeleştirilen ve net yatırımın satışında kar ya da zararla ilişkilendirilen, ödenme niyeti ya da ihtimali olmayan yurtdışı faaliyetlerden kaynaklanan parasal borç ve alacaklardan doğan kur farkları.

Grup'un yabancı faaliyetlerindeki varlık ve yükümlülükler, konsolide finansal tablolarda bilanço tarihinde geçerli olan kurlar kullanılarak TL cinsinden ifade edilir. Gelir ve gider kalemleri, işlemlerin gerçekleştiği tarihteki kurların kullanılması gereken dönem içerisindeki döviz kurlarında önemli bir dalgalanma olmadığı takdirde (önemli dalgalanma olması halinde, işlem tarihindeki kurlar kullanılır), dönem içerisindeki ortalama kurlar kullanılarak çevrilir. Oluşan kur farkı özkaynak olarak sınıflandırılır ve Grup'un çevrim fonuna transfer edilir. Söz konusu çevrim farklılıkları yabancı faaliyetin elden çıkarıldığı dönemde gelir tablosuna kaydedilir.

Yurtdışında faaliyet satın alımından kaynaklanan şerefiye ve gerçeğe uygun değer düzeltmeleri, yurtdışındaki faaliyetin varlık ve yükümlülüğü olarak ele alınır ve dönem sonu kuru kullanılarak çevrilir.

PAY BAŞINA KAZANÇ

Konsolide gelir tablosunda belirtilen pay başına kazanç, net karın, yıl boyunca piyasada bulunan hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama sayısına bölünmesi ile bulunmuştur.

Türkiye'de şirketler, sermayelerini, hissedarlarına geçmiş yıl karlarından dağıttıkları "bedelsiz hisse" yolu ile arttırmaktadırlar. Bu tip "bedelsiz hisse" dağıtımları, pay başına kazanç hesaplamalarında, ihraç edilmiş hisse gibi değerlendirilir. Buna göre, bu hesaplamalarda kullanılan ağırlıklı ortalama hisse sayısı, söz konusu hisse senedi dağıtımlarının geçmişe dönük etkileri de dikkate alınarak bulunmuştur.

BİLANÇO TARİHİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

Bilanço tarihinden sonraki olaylar; kara ilişkin herhangi bir duyuru veya diğer seçilmiş finansal bilgilerin kamuya açıklanmasından sonra ortaya çıkmış olsalar bile, bilanço tarihi ile bilançonun yayımı için yetkilendirilme tarihi arasındaki tüm olayları kapsar.

Grup, bilanço tarihinden sonraki düzeltme gerektiren olayların ortaya çıkması durumunda, finansal tablolara alınan tutarları bu yeni duruma uygun şekilde düzeltir.

KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

Geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir yükümlülüğün bulunması, yükümlülüğün yerine getirilmesinin muhtemel olması ve söz konusu yükümlülük tutarının güvenilir bir şekilde tahmin edilebilir olması durumunda finansal tablolarda karşılık ayrılır.

Karşılık olarak ayrılan tutar, yükümlülüğe ilişkin risk ve belirsizlikler göz önünde bulundurularak, bilanço tarihi itibarıyla yükümlülüğün yerine getirilmesi için yapılacak harcamanın en güvenilir şekilde tahmin edilmesi yoluyla hesaplanır.

Karşılığın, mevcut yükümlülüğün karşılanması için gerekli tahmini nakit akımlarını kullanarak ölçülmesi durumunda söz konusu karşılığın defter değeri, ilgili nakit akımlarının bugünkü değerine eşittir.

Karşılığın ödenmesi için gerekli olan ekonomik faydanın bir kısmı ya da tamamının üçüncü taraflarca karşılanmasının beklendiği durumlarda, tahsil edilecek tutar, ilgili tutarın tahsil edilmesinin hemen hemen kesin olması ve güvenilir bir şekilde ölçülmesi halinde varlık olarak muhasebeleştirilir.

KURUM KAZANCI ÜZERİNDEN HESAPLANAN VERGİLER

Türk Vergi Mevzuatı, ana şirket ve onun yurt dışında kurulu bağlı ortaklığına konsolide vergi beyannamesi hazırlamasına izin vermediğinden, ekli konsolide finansal tablolarda da yansıtıldığı üzere, vergi karşılıkları her bir işletme bazında ayrı olarak hesaplanmıştır.

Gelir vergisi gideri, cari vergi ve ertelenmiş vergi giderinin toplamından oluşur.

→ *Cari vergi*

Cari yıl vergi yükümlülüğü, dönem karının vergiye tabi olan kısmı üzerinden hesaplanır. Vergiye tabi kâr, diğer yıllarda vergilendirilebilir ya da vergiden indirilebilir kalemler ile vergilendirilmesi ya da vergiden indirilmesi mümkün olmayan kalemleri hariç tutması nedeniyle, gelir tablosunda yer verilen kârdan farklılık gösterir. Grup'un cari vergi yükümlülüğü bilanço tarihi itibarıyla yasallaşmış ya da önemli ölçüde yasallaşmış vergi oranı kullanılarak hesaplanmıştır.

→ *Ertelenmiş vergi*

Ertelenmiş vergi yükümlülüğü veya varlığı, varlıkların ve yükümlülüklerin finansal tablolarda gösterilen tutarları ile yasal vergi matrahı hesabında dikkate alınan tutarları arasındaki geçici farklılıkların bilanço yöntemine göre vergi etkilerinin yasallaşmış vergi oranları dikkate alınarak hesaplanmasıyla belirlenmektedir. Ertelenmiş vergi yükümlülükleri vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle söz konusu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır. Bahse konu varlık ve yükümlülükler, ticari ya da mali kar/zararı etkilemeyen işleme ilişkin geçici fark, şerefiye veya diğer varlık ve yükümlülüklerin ilk defa finansal tablolara alınmasından (işletme birleşmeleri dışında) kaynaklanıyorsa muhasebeleştirilmez.

Ertelenmiş vergi yükümlülükleri, Grup'un geçici farklılıkların ortadan kalkmasını kontrol edebildiği ve yakın gelecekte bu farkın ortadan kalkma olasılığının düşük olduğu durumlar haricinde, bağlı ortaklık ve iştiraklerdeki yatırımlar ve iş ortaklıklarındaki paylar ile ilişkilendirilen vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanır. Bu tür yatırım ve paylar ile ilişkilendirilen vergilendirilebilir geçici farklardan kaynaklanan ertelenmiş vergi varlıkları, yakın gelecekte vergiye tabi yeterli kar elde etmek suretiyle söz konusu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması ve gelecekte ilgili farkların ortadan kalkmasının muhtemel olması şartlarıyla hesaplanmaktadır.

Ertelenmiş vergi varlığının kayıtlı değeri, her bilanço tarihi itibarıyla gözden geçirilir. Ertelenmiş vergi varlığının kayıtlı değeri, bir kısmının veya tamamının sağlayacağı faydanın elde edilmesine imkan verecek düzeyde mali kar elde etmenin muhtemel olmadığı ölçüde azaltılır.

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri varlıkların gerçekleşeceği veya yükümlülüklerin yerine getirileceği dönemde geçerli olması beklenen ve bilanço tarihi itibarıyla yasallaşmış veya önemli ölçüde yasallaşmış vergi oranları (vergi düzenlemeleri) üzerinden hesaplanır. Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülüklerinin hesaplanması sırasında, Grup'un bilanço tarihi itibarıyla varlıklarının defter değerini geri kazanması ya da yükümlülüklerini yerine getirmesi için tahmin ettiği yöntemlerin vergi sonuçları dikkate alınır.

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri, cari vergi varlıklarıyla cari vergi yükümlülüklerini mahsup etme ile ilgili yasal bir hakkın olması veya söz konusu varlık ve yükümlülüklerin aynı vergi mercii tarafından toplanan gelir vergisiyle ilişkilendirilmesi ya da Grup'un cari vergi varlık ve yükümlülüklerini netleştirmek suretiyle ödeme niyetinin olması durumunda mahsup edilir.

Doğrudan özkaynakta alacak ya da borç olarak muhasebeleştirilen kalemler (ki bu durumda ilgili kalemlere ilişkin ertelenmiş vergi de doğrudan özkaynakta muhasebeleştirilir) ile ilişkilendirilen ya da işletme birleşmelerinin ilk kayda alımından kaynaklananlar haricindeki cari vergi ile döneme ait ertelenmiş vergi, gelir tablosunda gider ya da gelir olarak muhasebeleştirilir. İşletme birleşmelerinde, şerefiye hesaplanmasında ya da satın alınan, satın alınan bağlı ortaklığın tanımlanabilen varlık, yükümlülük ve şarta bağlı borçlarının gerçeğe uygun değerinde elde ettiği payın satın alım maliyetini aşan kısmının belirlenmesinde vergi etkisi göz önünde bulundurulur.

ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR

→ *Kıdem tazminatları*

Türkiye’de mevcut kanunlar ve toplu iş sözleşmeleri hükümlerine göre kıdem tazminatı, emeklilik veya işten çıkarılma durumunda ödenmektedir. Güncellenmiş olan TMS 19 Çalışanlara Sağlanan Faydalar Standardı (“TMS 19”) uyarınca söz konusu türdeki ödemeler tanımlanmış emeklilik fayda planları olarak nitelendirilir. İran’da uygulanan kıdem tazminatı uygulaması Türkiye’deki uygulama ile benzerlikler göstermekte, herhangi önemli bir fark bulunmamaktadır. Buna ek olarak Razi’nin özelleştirilmesi sürecinde çalışanlara erken emeklilik hakkı tanınmış ve bu hakka ilişkin yükümlülük Razi tarafından TMS 19 kapsamında kayıtlara alınmıştır.

Bilançoda muhasebeleştirilen kıdem tazminatı yükümlülüğü, tüm çalışanların emeklilikleri dolayısıyla ileride doğması beklenen yükümlülük tutarlarının net bugünkü değerine göre hesaplanmış ve finansal tablolara yansıtılmıştır.

→ *Kıdem Teşvik Primi*

Yürürlükteki toplu iş sözleşmesi uyarınca sözleşme kapsamındaki personele belirli kıdem sürelerini tamamladıkları yıllarda kıdem teşvik primi ödenmektedir. Söz konusu teşvik primi için hesaplanan yükümlülük kayıtlara yansıtılmaktadır (Not 17).

→ *İzin Karşılıkları*

Şirket personelinin önceki yıllarda kullanmadığı izinler neticesinde oluşmuş bulunan izin ücretleri için karşılık ayrılmaktadır (Not 17).

NAKİT AKIŞ TABLOSU

Nakit akım tablosunda, döneme ilişkin nakit akımları işletme, yatırım ve finansman faaliyetlerine dayalı bir biçimde sınıflandırılarak raporlanır.

Esas faaliyetlerden kaynaklanan nakit akımları, Grup’un gübre ve petrokimya ürünleri satışı faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akımlarını gösterir.

Yatırım faaliyetleriyle ilgili nakit akımları, Grup’un yatırım faaliyetlerinde (sabit yatırımlar ve finansal yatırımlar) kullandığı ve elde ettiği nakit akışlarını gösterir.

Finansman faaliyetlerine ilişkin nakit akımları, Grup’un finansman faaliyetlerinde kullandığı kaynakları ve bu kaynakların geri ödemelerini gösterir.

Nakit ve nakit benzeri değerler, nakit para, vadesiz mevduat ve satın alım tarihinden itibaren vadeleri 3 ay veya 3 aydan daha az olan, hemen nakde çevrilebilecek olan ve önemli tutarda değer değişikliği riskini taşımayan yüksek likiditeye sahip diğer kısa vadeli yatırımlardır.

SERMAYE VE TEMETTÜLER

Adi hisseler, özsermaye olarak sınıflandırılır. Adi hisseler üzerinden dağıtılan temettüler, temettü dağıtım kararı alındığı dönemde birikmiş kardan indirilerek ödenecek temettü yükümlülüğü olarak sınıflandırılır.

KONSOLİDASYON ESASLARI

- a) 31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolar, 31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolarda belirtilen esaslarla tutarlı olarak hazırlanan ana şirket olan Gübretaş'ın ve Bağlı Ortaklıkları'nın finansal tablolarını kapsamaktadır.
- b) 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla konsolidasyona tabi tutulan Bağlı Ortaklıklar'ın oy hakları ve etkin ortaklık payları 31 Aralık 2014 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolarda belirtilen oy hakları ve etkin ortaklık paylarından değişiklik göstermemiştir. Bağlı Ortaklıklar'a ait finansal durum tabloları ve gelir tabloları tam konsolidasyon yöntemi kullanılarak konsolide edilmiş olup, Şirket'in sahip olduğu payların kayıtlı iştirak değeri, ilgili özkaynak ile karşılıklı olarak netleştirilmiştir. Şirket ile Bağlı Ortaklıkları arasındaki işlemler ve bakiyeler konsolidasyon kapsamında karşılıklı olarak silinmektedir. Şirket'in sahip olduğu bağlı ortaklık hisselerinin kayıtlı değerleri ve bu hisselerden kaynaklanan temettüler, ilgili özkaynak ve kapsamlı gelir tablosu hesaplarından netleştirilmiştir.
- c) Şirket'in önemli etkiye sahip olduğu yatırımlar özkaynaktan pay alma yöntemi kullanılmak suretiyle konsolidasyon kapsamına alınırlar. Özkaynaktan pay alma yöntemine göre muhasebeleştirilen yatırımlar konsolide finansal durum tablosunda, alış maliyetinin üzerine Grup'un iştirakin net varlıklarındaki payına alım sonrası değişikliklerin eklenmesi veya çıkarılması ve varsa değer düşüklüğü karşılığının düşülmesiyle gösterilmektedir. Konsolide kapsamlı gelir tablosu, Grup'un iştirakin faaliyetleri sonucundaki payını yansıtmaktadır. Bu yatırımların kar veya zararına henüz yansıtılmamış tutarların bu yatırımların özkaynaklarında ortaya çıkardığı değişiklikler de Grup'un yatırımdaki payı oranında yatırımın defter değerinde düzeltme yapılmasını gerekli kılabilir. Bu değişikliklerden Grup'a düşen pay doğrudan Grup'un kendi özkaynaklarında muhasebeleştirilir.
- d) Grup'un toplam oy haklarının %20'nin altında olduğu veya %20'nin üzerinde olmakla birlikte Grup'un önemli bir etkiye sahip olmadığı veya konsolide finansal tablolar açısından önemlilik teşkil etmeyen, teşkilatlanmış piyasalarda işlem görmeyen satılmaya hazır finansal varlıklar gerçeğe uygun değerleriyle, gerçeğe uygun değerleri güvenilir bir şekilde belirlenemeyen satılmaya hazır finansal varlıklar maliyet bedelleri üzerinden, varsa, değer kaybı ile ilgili karşılık düşüldükten sonra konsolide finansal tablolara yansıtılmıştır .
- e) Bağlı Ortaklıklar'ın net varlıklarında ve faaliyet sonuçlarında ana ortaklık dışı paya sahip hissedarların payları, konsolide finansal durum tablosu ve kapsamlı gelir tablosunda kontrol gücü olmayan pay olarak gösterilmiştir.

ÖNEMLİ MUHASEBE TAHMİN VE VARSAYIMLARI

Konsolide finansal tabloların Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na göre hazırlanmasında Grup Yönetimi'nin, raporlanan varlık ve yükümlülük tutarlarını etkileyecek, bilanço tarihi itibarı ile oluşması muhtemel yükümlülük ve taahhütleri ve raporlama dönemi itibarıyla gelir ve gider tutarlarını belirleyen varsayımlar ve tahminler yapması gerekmektedir. Bu tahmin ve varsayımlar Grup Yönetimi'nin mevcut olaylar ve işlemlere ilişkin en iyi bilgilerine dayanmasına rağmen fiili sonuçlar ile farklılık gösterebilir. Tahminler düzenli olarak gözden geçirilmekte, gerekli düzeltmeler yapılmakta ve gerçekleştikleri dönem gelir tablosunda yansıtılmaktadırlar. Gelecek finansal döneminde, varlık ve yükümlülüklerin kayıtlı değerinde düzeltmelere neden olma riski olan tahmin ve varsayımlar aşağıda belirtilmiştir:

Net Gerçekleşebilir Değer

Stoklar maliyetin veya net gerçekleşebilir değerinin düşük olanı ile değerlendirilir. Net gerçekleşebilir değer, olağan ticari faaliyet içerisinde tahmini satış fiyatından tahmini tamamlama maliyeti ve satış gerçekleştirilmek için gerekli tahmini satış maliyeti toplamının indirilmesiyle elde edilen tutardır.

Şerefiye Değer Düşüklüğü

Şerefiye Grup tarafından her yıl değer düşüklüğü için gözden geçirilir. Bilanço tarihi itibarıyla şerefiye Razi'nin satın alımı sonucu oluşmuştur ve Razi şerefiye değer düşüklüğü testi için nakit üreten birim olarak tanımlanmıştır. Bu kullanım değeri hesaplamaları iskonto edilmiş vergi sonrası nakit akım tahminlerini içermekte olup Amerikan Doları bazında tespit edilen bu projeksiyonlar Grup Yönetimi tarafından onaylanan yıllık bütçelere dayanmaktadır. Kullanım değeri hesaplamalarında iskonto oranı %24 büyüme oranı %1 (31 Aralık 2014: iskonto %24, büyüme %1), olarak kullanılmıştır. Gösterim amaçlı vergi öncesi iskonto oranı yaklaşık %24'dir (31 Aralık 2014: 24%) Kullanılan iskonto oranı vergi sonrası iskonto oranı olup şirkete özgü riskleri de içermektedir. Grup, 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla yukarıdaki varsayımları kullanarak yapmış olduğu değer düşüklüğü testleri sonucunda şerefiye tutarında herhangi bir değer düşüklüğü tespit etmemiştir.

Ertelenmiş Vergi

Grup, vergiye esas yasal finansal tabloları ile TFRS'ye göre hazırlanmış konsolide finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü muhasebeleştirilmektedir. Ertelenmiş vergi varlıklarının kısmen ya da tamamen geri kazanılabilir tutarı mevcut koşullar altında tahmin edilmiştir. Değerlendirme sırasında, gelecekteki kar projeksiyonları, cari dönemlerde oluşan zararlar, kullanılmamış zararların ve diğer vergi varlıklarının son kullanılabilmesi tarihleri ve gerektiğinde kullanılacak vergi planlama stratejileri göz önünde bulundurulmuştur. Elde edilen veriler ışığında, Grup'un gelecekte elde edilecek vergiye tabi kar ertelenmiş vergi varlıklarının tamamını karşılamaya yetmiyorsa, ertelenmiş vergi varlığının tamamı ve bir kısmını karşılık ayrılır. Eğer gelecekteki faaliyet sonuçları, Grup'un şu andaki beklentilerini aşarsa, kayıtlara alınmamış ertelenmiş vergi varlığını kayıtlara almak gerekebilir.

Gayrimenkullerin Gerçeğe Uygun Değeri

Grup'un 31 Aralık 2015 tarihindeki gayrimenkullerinin gerçeğe uygun değeri Grup ile ilişkisi olmayan bağımsız bir ekspertiz şirketi tarafından Ocak 2016 içerisinde gerçekleştirilen değerlemeye göre elde edilmiştir. Türkiye Sermaye Piyasası Kurulu ile Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu tarafından yetkilendirilmiş bir bağımsız ekspertiz şirketi olan Yetkin Gayrimenkul Değerleme ve Danışmanlık A.Ş. söz konusu yerlerdeki taşınmazların değerlemesi konusunda uygun nitelik ve deneyime sahiptir. Uluslararası Değerleme Standartları'na uygun olan Emsal Karşılaştırma Yöntemi, Maliyet Yaklaşımı, Gelirlerin Kapitalizasyonu Yaklaşımı yöntemlerinden uygun olanıyla tespit edilmiştir. Emsal Karşılaştırma Yöntemi yakın dönemde pazara çıkarılmış ve satılmış/kiraya verilmiş benzer gayrimenkuller dikkate alınarak Pazar değerini etkileyebilecek kriterler çerçevesinde fiyat ayarlaması yapıldıktan sonra birim fiyat belirlenmektedir. Değerlemedeki takdir tapu takyidatlarını dikkate almamakta ayrıca taşınmazla ilgili herhangi bir dava bulunmadığı kabulüne dayanmaktadır. Maliyet Yaklaşımı Yöntemi var olan yapının günümüz koşullarında yeniden inşa edilme maliyetini referans almaktadır. Gelirlerin Kapitalizasyonu Yöntemi ise potansiyel gelir kaynaklarının, nakit akışlarının, boşluk-kira kayıplarının da dahil edilip, faaliyet giderlerinin düşüldüğü ve tekrar satış hasılatının da yatırımın içine dahil edildiği, uygun bir geri dönüş iskonto oranıyla hesaplayan getiri kapitalizasyonudur.

3- Diğer işletmelerdeki paylar

Özkaynak yöntemine göre muhasebeleştirilen iştiraklerin bilanço ve gelir tablosu aşağıdaki gibidir:

	Negmar Denizcilik Yatırım A.Ş.		Tarkim Bitki Koruma San. Tic. A.Ş.	
	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Dönen Varlıklar	86.110.948	86.081.729	49.121.866	35.357.375
Duran Varlıklar	373.287.353	360.391.103	7.871.375	6.906.697
Kısa Vadeli Yükümlülükler	160.566.976	105.887.822	25.435.307	17.393.098
Uzun Vadeli Yükümlülükler	362.866.232	362.696.001	10.104.775	6.167.531
Net (Yükümlülükler) / Varlıklar	(64.034.907)	(22.110.991)	21.453.159	18.703.443

	Negmar Denizcilik Yatırım A.Ş.		Tarkim Bitki Koruma San. Tic. A.Ş.	
	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Net Satış	409.682.071	385.316.994	41.994.800	38.844.601
Net (zarar)/kar	(10.442.469)	3.406.764	2.749.716	1.569.614

Özkaynak yöntemine göre muhasebeleştirilen iştiraklerin bilançoda yer alan net varlık tutarları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Negmar Denizcilik Yatırım A.Ş. (Not 8)	(25.613.963)	(8.844.396)
Tarkim Bitki Koruma San. ve Tic. A.Ş.	8.581.263	7.481.377
Toplam Net (Yükümlülükler) / Varlıklar	(17.032.700)	(1.363.019)

Özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilen iştiraklerin dönem faaliyet sonuçlarına etkisi aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Negmar Denizcilik Yatırım A.Ş.		
<i>Net kar</i>	(2.988.733)	427.989
<i>Yabancı para çevrim farkları</i>	(13.780.834)	-
Tarkim Bitki Koruma San. ve Tic. A.Ş. - net kar	1.099.886	423.854
Toplam	(15.669.681)	851.843

	Negmar Denizcilik Yatırım A.Ş.		Tarkim Bitki Koruma San. Tic. A.Ş.	
	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
İştirak Oranı	%40	%40	%40	%40
Özkaynak Toplamı	(64.034.907)	(22.110.991)	21.453.159	18.703.443
1 Ocak	(8.844.396)	(9.272.385)	7.481.377	7.057.523
Cari yıl gelir / (gider)	(16.769.567)	427.989	1.099.886	423.854
31 Aralık İtibariyle	(25.613.963)	(8.844.396)	8.581.263	7.481.377

4- Bölümlere göre raporlama

Grup, TFRS 8 Faaliyet Bölümleri'ni 1 Ocak 2009 tarihinden itibaren uygulamaya başlamış olup, Grup'un faaliyetlerine ilişkin karar almaya yetkili mercii tarafından düzenli olarak gözden geçirilen iç raporlara dayanarak faaliyet bölümleri belirlemiştir.

Grup'un karar almaya yetkili mercii olan Yönetim Kurulu, bölümlere tahsis edilecek kaynaklara ilişkin kararların alınması ve bölümlerin performansının değerlendirilmesi amacıyla sonuçları ve faaliyetleri coğrafi bölümler bazında incelemektedir. Şirket'in Türkiye'de, bağlı ortaklık durumundaki Razi'nin ise İran'da faaliyeti bulunmaktadır.

Şirket Türkiye genelinde kimyevi gübre üretim ve satış faaliyetleri yürütmektedir. Razi şirketi ise kimyevi gübre ve gübre hammaddeleri imalatı ve satışını yapmaktadır.

Grup Yönetimi, faaliyet sonuçlarını ve performansını TFRS'ye göre hazırlanmış finansal tablolar üzerinden değerlendirdiğinden dolayı, bölümlere göre raporlama hazırlanırken TFRS konsolide finansal tablolar kullanılmaktadır.

31 Aralık 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarıyla bilançoların bölümlere göre dağılımı aşağıdaki gibidir:

	Türkiye 31 Aralık 2015	İran 31 Aralık 2015	Konsolidasyon Düzeltilmeleri 31 Aralık 2015	Toplam 31 Aralık 2015
VARLIKLAR				
Dönen Varlıklar	1.012.177.945	1.143.571.734	(140.527.315)	2.015.222.364
Duran Varlıklar	1.083.652.046	788.935.617	(260.253.525)	1.612.334.138
TOPLAM VARLIKLAR	2.095.829.991	1.932.507.351	(400.780.840)	3.627.556.502
KAYNAKLAR				
Kısa Vadeli Yükümlülükler	1.290.213.915	547.987.185	(128.971.590)	1.709.229.510
Uzun Vadeli Yükümlülükler	127.425.543	176.683.347	-	304.108.890
Özkaynaklar	678.190.533	1.207.836.819	(271.809.250)	1.614.218.102
TOPLAM KAYNAKLAR	2.095.829.991	1.932.507.351	(400.780.840)	3.627.556.502

	Türkiye 31 Aralık 2014	İran 31 Aralık 2014	Konsolidasyon Düzeltilmeleri 31 Aralık 2014	Toplam 31 Aralık 2014
VARLIKLAR				
Dönen Varlıklar	955.853.014	954.622.066	807.170	1.911.282.250
Duran Varlıklar	992.307.960	650.541.562	(282.486.349)	1.360.363.173
TOPLAM VARLIKLAR	1.948.160.974	1.605.163.628	(281.679.179)	3.271.645.423
KAYNAKLAR				
Kısa Vadeli Yükümlülükler	1.052.890.346	637.546.325	(44.360)	1.690.392.311
Uzun Vadeli Yükümlülükler	144.193.663	158.647.092	-	302.840.755
Özkaynaklar	751.076.965	808.970.211	(281.634.819)	1.278.412.357
TOPLAM KAYNAKLAR	1.948.160.974	1.605.163.628	(281.679.179)	3.271.645.423

31 Aralık 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihlerinde sona eren yıllara ait kar veya zarar tablolarının bölümlere göre dağılımı aşağıdaki gibidir:

	Türkiye 1 Ocak 2015 31 Aralık 2015	İran 1 Ocak 2015 31 Aralık 2015	Konsolidasyon Düzeltilmeleri 1 Ocak 2015 31 Aralık 2015	Toplam 1 Ocak 2015 31 Aralık 2015
ESAS FAALİYET GELİRLERİ				
Satış Gelirleri (Net)	1.664.670.261	1.374.693.724	(108.464.920)	2.930.899.065
Satışların Maliyeti (-)	(1.517.497.071)	(880.209.465)	96.909.195	(2.300.797.341)
Brüt Kar	147.173.190	494.484.259	(11.555.725)	630.101.724
Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (-)	(94.474.418)	(113.481.230)	-	(207.955.648)
Genel Yönetim Giderleri (-)	(21.342.463)	(88.099.619)	-	(109.442.082)
Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler / Giderler (-) (net)	(52.521.644)	47.625.211	-	(4.896.433)
ESAS FAALİYET KARI	(21.165.335)	340.528.621	(11.555.725)	307.807.561
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler / Giderler (-) (net)	14.947.380	-	(18.728.472)	(3.781.092)
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların kar/zararındaki paylar	(1.888.847)	-	-	(1.888.847)
FİNANSMAN GİDERİ ÖNCESİ FAALİYET KARI	(8.106.802)	340.528.621	(30.284.197)	302.137.622
Finansman Giderleri (-)	(75.402.526)	55.838.640	-	(19.563.886)
Vergi Öncesi Kar	(83.509.328)	396.367.261	(30.284.197)	282.573.736
Vergi Gideri	-	(59.845.604)	-	(59.845.604)
Ertelenmiş Vergi Geliri / (Gideri)	29.150.720	4.515.249	2.888.931	36.554.900
Dönem Karı / (Zararı)	(54.358.608)	341.036.906	(27.395.266)	259.283.032

	Türkiye 1 Ocak 2014 31 Aralık 2014	İran 1 Ocak 2014 31 Aralık 2014	Konsolidasyon Düzeltilmeleri 1 Ocak 2014 31 Aralık 2014	Toplam 1 Ocak 2014 31 Aralık 2014
ESAS FAALİYET GELİRLERİ				
Satış Gelirleri (Net)	1.565.151.883	1.308.410.465	(25.332.313)	2.848.230.035
Satışların Maliyeti (-)	(1.386.400.809)	(764.381.097)	25.332.313	(2.125.449.593)
Brüt Kar	178.751.074	544.029.368	-	722.780.442
Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (-)	(95.103.568)	(104.528.035)	-	(199.631.603)
Genel Yönetim Giderleri (-)	(25.106.554)	(79.959.043)	-	(105.065.597)
Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler / Giderler (-) (net)	(17.116.387)	117.933.761	-	100.817.374
ESAS FAALİYET KARI	41.424.565	477.476.051	-	518.900.616
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler / Giderler (-) (net)	160.643.493	-	(169.814.085)	(9.170.592)
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların kar/zararındaki paylar	851.843	-	-	851.843
FİNANSMAN GİDERİ ÖNCESİ FAALİYET KARI	202.919.901	477.476.051	(169.814.085)	510.581.867
Finansman Giderleri (-)	(25.660.027)	13.925.202	-	(11.734.825)
Vergi Öncesi Kar	177.259.874	491.401.253	(169.814.085)	498.847.042
Vergi Gideri	(30.346.597)	(41.459.995)	-	(71.806.592)
Ertelenmiş Vergi Geliri / (Gideri)	13.327.106	496.774	-	13.823.880
Dönem Karı / (Zararı)	160.240.383	450.438.032	(169.814.085)	440.864.330

Yatırım Harcamaları:

31 Aralık 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihlerinde sona eren yıllara ait bölüm varlıklarına ilişkin yatırım harcamaları aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2015 31 Aralık 2015	1 Ocak 2014 31 Aralık 2014
Yatırım Harcamaları		
Gübre Fabrikaları T.A.Ş.	24.798.837	88.937.521
Razi Petrochemical Co. ve Bağlı Ortaklığı	53.168.606	39.343.823
TOPLAM	77.967.443	128.281.344

Yatırım Harcamaları:

31 Aralık 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihlerinde sona eren yıllara ait bölüm varlıklarına ilişkin amortisman ve itfa payları aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2015 31 Aralık 2015	1 Ocak 2014 31 Aralık 2014
Amortisman / İtfa Payları		
Gübre Fabrikaları T.A.Ş.	7.197.984	14.801.338
Razi Petrochemical Co. ve Bağlı Ortaklığı	47.333.453	53.958.781
TOPLAM	54.531.437	68.760.119

5- Nakit ve nakit benzerleri

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Kasa	274.762	334.652
Banka	362.244.428	462.342.221
Vadesiz mevduat	161.740.581	100.824.070
Vadeli mevduat	200.503.847	361.518.151
Diğer hazır değerler	1.890.204	173.288
TOPLAM	364.409.394	462.850.161
Bloke Mevduat (*)	-	(84.380.770)
Nakit akış tablosundaki nakit ve nakit benzerleri	364.409.394	378.469.391

(*) 31 Aralık 2014 tarihi itibarıyla Grubun, Razi Petrochemical Co. hisselerini birlikte satın aldığı konsorsiyum ortaklarından Tabosan Mühendislik İmalat ve Montaj A.Ş. ("Tabosan")'ye ait temettü borcu kadar Grup hesaplarında bloke tutar bulunmaktadır.

Vadeli Mevduatlar (TL):

31 Aralık 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarıyla vadeli mevduatların vadeleri üç aydan kısa olup, etkin faiz yöntemi ile değerlendirilmiş değerleri aşağıdaki gibidir:

Faiz Oranı %	Vade	31 Aralık 2015
10	Ocak 2016	1.600.373
TOPLAM		1.600.373

Faiz Oranı %	Vade	31 Aralık 2014
8,84 - 9,97	Ocak 2015	191.474.219
TOPLAM		191.474.219

Vadeli Mevduatlar (Döviz):

31 Aralık 2015				
Faiz Oranı (%)	Vade	Yıllık Faiz Oranı %	Döviz Tutarı	TL Karşılığı
Libor + 0,5	Ocak 2016	EUR	152.515	484.632
20 - 22	Ocak 2016	Mil. IRR	93.767	9.048.687
1,90 - 2,10	Ocak 2016	USD	65.129.370	189.370.155
TOPLAM				198.903.474

31 Aralık 2014				
Faiz Oranı (%)	Vade	Yıllık Faiz Oranı %	Döviz Tutarı	TL Karşılığı
Libor + 0,5	Ocak 2015	EUR	132.223	372.961
17,00	Ocak 2015	Mil. IRR	1.635.563	139.756.321
1,06	Ocak 2015	USD	12.900.362	29.914.650
TOPLAM			170.043.932	

6- Kısa ve uzun vadeli borçlanmalar

31 Aralık 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarıyla kısa ve uzun vadeli borçlanmaların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Kısa vadeli borçlanmalar	919.798.706	632.983.748
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları	36.809.807	29.359.714
	956.608.513	662.343.462

Kısa ve uzun vadeli borçlanmalar	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
1yıl içerisinde ödenecek	956.608.513	662.343.462
1 - 5 yıl içerisinde ödenecek	119.304.435	147.162.707
	1.075.912.948	809.506.169

A) Kısa Vadeli Borçlanmalar ve Uzun Vadeli Borçlanmaların Kısa Vadeli Kısımları

31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla kısa vadeli borçlanmaların ve uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımlarının detayı aşağıdaki gibidir:

Banka Kredileri

Para Birimi	Vade	Ortalama etkin Yıllık Faiz Oranı %	Orijinal Tutar	TL Tutar
EUR	Ocak - Temmuz 2016	3,40	11.584.154	36.809.807
USD	Ocak - Şubat 2016	2,30 - 3,10	60.349.446	175.472.050
TL	Ocak - Aralık 2016	12,75 - 13,00	570.382.162	570.382.162
TOPLAM			782.664.019	

Diğer Finansal Borçlanmalar (*):

Para Birimi	Vade	Ortalama etkin Yıllık Faiz Oranı %	Orijinal Tutar	TL Tutar
EUR	Ocak 2016	Libor+0,5	54.740.840	173.944.494
				173.944.494

31 Aralık 2014 tarihi itibarıyla kısa vadeli borçlanmaların ve uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımlarının detayı aşağıdaki gibidir:

Banka Kredileri:

Para Birimi	Vade	Ortalama Etkin Yıllık Faiz Oranı %	Orijinal Tutar	TL Tutar
EUR	Ocak 2015 - Şubat 2015	2,40 - 5,10	20.108.205	56.719.215
USD	Ocak 2015 - Şubat 2015	2,30 - 2,80	69.946.713	162.199.433
TL	Ocak 2015	10,50 -10,75	229.268.252	229.268.252
				448.186.900

Diğer Finansal Borçlanmalar (*):

Para Birimi	Vade	Ortalama Etkin Yıllık Faiz Oranı %	Orijinal Tutar	TL Tutar
EUR	Ocak 2015	Libor + 0,5	75.923.190	214.156.562
				214.156.562

B) Uzun Vadeli Borçlanmalar

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Kısa Vadeli Peşin Ödenmiş Giderler		
Uzun vadeli krediler (Gübretaş)	119.304.435	136.162.882
Diğer uzun vadeli krediler (Razi)	-	10.999.825
		147.162.707
		119.304.435

31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla uzun vadeli kredilerin detayı aşağıdaki gibidir:

Banka Kredileri

Para Birimi	Vade	Ortalama Etkin Yıllık Faiz Oranı %	Orijinal Tutar	TL Tutar
EUR	Ocak 2020	3,4	37.545.454	119.304.435
				119.304.435

31 Aralık 2014 tarihi itibarıyla uzun vadeli borçlanmaların detayı aşağıdaki gibidir:

Banka Kredileri

Para Birimi	Vade	Ortalama Etkin Yıllık Faiz Oranı %	Orijinal Tutar	TL Tutar
EUR	Ocak 2020	5,10	48.272.727	136.162.882
				136.162.882

Diğer Finansal Borçlanmalar (*):

Para Birimi	Vade	Ortalama Etkin Yıllık Faiz Oranı %	Orijinal Tutar	TL Tutar
EUR	Mart 2016	4,5	3.899.679	10.999.825
				10.999.825

(*) Kısa ve uzun vadeli finansal borçlanmalar içinde yer alan ilgili tutarlar Razi'nin özelleştirilme öncesi sahibi konumundaki National Petrochemical Company ("NPC") ye olan finansal nitelikteki borç tutarını göstermektedir.

7- Ticari alacaklar ve borçlar

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Kısa vadeli ticari alacaklar		
Ticari alacaklar	226.906.125	297.099.958
Alacak senetler	125.380	313.450
National Petrochemical Company'den ("NPC") Alacaklar (Razi)	28.504.613	24.142.007
Kısa vadeli ticari alacaklar (brüt)	255.536.118	321.555.415
Şüpheli ticari alacaklar karşılığı	(4.365.809)	(3.430.740)
Kısa vadeli ticari alacaklar (net)	251.170.309	318.124.675

Grup tahsili şüpheli görünen alacakların teminatsız olması ve tahsilat riskinin oluşması halinde şüpheli alacak karşılığı ayırmaktadır. Grup'un şüpheli alacaklar ve bu alacaklarla ilgili ayrılan karşılıklara ilişkin bilgisi aşağıdaki gibidir:

Vadeden Sonra Geçen Süre	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
9 aydan fazla	4.365.809	3.430.740
Toplam	4.365.809	3.430.740

31 Aralık tarihlerinde sona eren dönemler için şüpheli ticari alacaklar karşılığının hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2015	2014
1 Ocak itibariyle	3.430.740	2.927.460
Dönem gideri	947.741	523.682
Tahsilatlar	(12.672)	(20.402)
31 Aralık itibariyle	4.365.809	3.430.740

31 Aralık 2015 tarihi itibariyle vadesi geçmemiş alacaklara ilişkin teminatlar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Teminat Mektupları	243.038.812	259.911.952
Teminat Çekleri/Senetleri	60.831.521	61.205.266
	303.870.333	321.117.218

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Kısa vadeli ticari borçlar		
Satıcılar (Gübretaş)	336.820.254	545.812.533
Satıcılar (Razi)	93.492.706	90.540.151
NPC'ye Borçlar (Razi)	78.779.458	88.928.849
Diğer Ticari Borçlar	4.581.378	3.547.621
	513.673.796	728.829.154

8- Diğer alacaklar ve borçlar

Kısa Vadeli Diğer Alacaklar	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
KDV Alacakları (Razi)	67.916.248	40.116.182
Kontrol Gücü Olmayan Pay Sahiplerinden Alacaklar (Razi) (**)	53.210.914	-
Diğer Çeşitli Alacaklar (Tabosan) (*)	34.870.723	46.994.091
Personelden Alacaklar	20.930.410	5.560.505
Diğer Çeşitli Alacaklar	16.616.689	60.747.271
Diğer Kısa Vadeli Alacaklar	193.544.984	153.418.049

(*) Grup'un kefaletlen yapmış olduğu ödemelerden kaynaklı ana para alacağı ve rapor tarihi itibarıyla işlemiş faiz alacağı toplamı 34.870.723 TL'dir. Grup Yönetimi İflas İdaresi'ne Tabosan'a ait Razi hisselerinden, kefaletlen yapılan 5.439.402 Euro ödemeye tekabül eden %1,31 oranında hisse devrinin gerçekleştirilmesi için talepte bulunmuştur. Grup'un bu talebi İflas İdaresince kabul edilmediği için mahkemeye başvurulmuş, başvuru sonucunda 27 Haziran 2013 tarihinde, Tabosan'a ait Razi hisselerinin %1,31 hissesinin masa alacaklılarına dağıtılmaması ve üzerinde her hangi bir tasarrufta bulunulmaması için ihtiyati tedbir kararı verilmiştir. Grup'un açtığı hisse devri davası reddedilmiş olup Grup tarafından temyiz edilmiş ancak Yargıtay mahkeme kararını onamıştır. Bunun üzerine Grup Yargıtay'a karar düzeltme yoluna başvurmuştur. Grup'un İflas İdaresine açmış olduğu hisse devri talepli davasının Grup aleyhine sonuçlanması halinde Grup bu kez işbu davaya konu alacağını iflas masasına alacak olarak kaydettirmek için başvuracaktır.

Ayrıca Grup'un kefaletlen yaptığı ödemelerden kaynaklı diğer alacaklarının masaya kaydı talebi iflas idaresi tarafından reddedilmiş olduğundan, Grup bu kez iflas idaresi aleyhinde alacak kayıt kabul davası açmıştır. İflas İdaresi Grup'un açtığı alacak kayıt davasını kabul etmiş ve bu kabul beyanı üzerine Mahkeme 15 Temmuz 2015 tarihinde Grup'un açtığı kayıt kabul davasının kabulüne karar vermiştir. Tabosan'ın Razi' deki %10,88 hissesine isabet eden birikmiş temettü alacakları iflas masasına intikal etmiş olduğundan İflas İdaresi 8 Temmuz 2015 tarihinde Grup'a 25.278.225 TL anapara alacağını ödemiştir. İş bu alacak kayıt kabul davası kesinleşmiştir. Grup'un, kayıt kabul kararı verilen bakiye alacağı, Tabosan'ın Razi'deki temettü alacağının doğması ve masaya intikal etmesi şartıyla ve karşılıdığı ölçüde ödenebilecektir. Masanın anapara borçlarının tamamen ödenmesinden sonra Grup'un işlemiş faiz alacağı da Tabosan'ın Razi'deki temettü alacağının doğması ve iflas masasına intikal etmesi şartıyla ve karşılıdığı ölçüde ödenebilecektir.

(**) Razi'nin kontrol gücü olmayan pay sahiplerinden alacaklı olduğu tutardır.

Uzun Vadeli Diğer Alacaklar	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Verilen Depozito ve Teminatlar	41.561.985	34.019.804
Personelden Alacaklar (*)	13.969.798	10.415.653
Diğer Uzun Vadeli Alacaklar	55.531.783	44.435.457

(*) Personelden uzun vadeli alacaklar, Razi çalışanlarına sağlanan finansman tutarlarından oluşmaktadır.

Kısa Vadeli Diğer Borçlar	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Kontrol Gücü Olmayan Paylara Temettü Borçları	5.774.573	84.380.770
Özkaynaktan Pay Alma Yöntemi ile Muhasebeleştirilen Finansal Varlıklara İlişkin Yükümlülük	25.613.963	8.844.396
Diğer Borç ve Yükümlülükler	13.651.575	20.099.389
Diğer Kısa Vadeli Borçlar	45.040.111	113.324.555

9- Stoklar

	31 Aralık 2014	31 Aralık 2013
İlk madde ve malzeme	258.573.487	144.189.642
Mamüller	213.142.287	48.479.530
Ticari mallar	445.366.727	465.205.635
Diğer stoklar	41.006.520	59.555.380
Toplam	958.089.021	717.430.187

Grup cari dönemde stoklarına ilişkin net gerçekleşebilir değer analizini gerçekleştirmiş ve bu analizin sonucuna göre herhangi bir değer düşüklüğü karşılığı ayırmamıştır (2014: Yoktur). Grup'un maliyet yoluyla gider kaydettiği stoklar Not 21'de açıklanmıştır.

10- Peşin ödenmiş giderler ve ertelenmiş gelirler

Kısa Vadeli Peşin Ödenmiş Giderler	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Stok alımı için verilen sipariş avansları	50.740.102	72.070.608
Gelecek aya ait giderler	3.470.796	1.717.171
Toplam	54.210.898	73.787.779

Uzun Vadeli Peşin Ödenmiş Giderler	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Sabit kıymet alımı için verilen avanslar	20.020.062	9.315.874
Toplam	20.020.062	9.315.874

Kısa Vadeli Ertelenmiş Gelirler	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Alınan sipariş avansları	32.648.994	59.620.935
Toplam	32.648.994	59.620.935

11- Yatırım amaçlı gayrimenkuller

Grup'a ait İskenderun Sarıseki'de bulunan arsa, bina, liman ve depolama ünitelerini barındıran tesisler Denizciler Birliği Deniz Nakliyatı ve Ticaret Anonim Şirketi ("Denizciler Birliği") ile yapılan sözleşme gereğince 30 Nisan 2007 tarihinden itibaren 25 yıllığına işletme hakkı devri yapılmış bulunmaktadır. Daha sonra yapılan ilave sözleşme ile süre 30 yıla çıkarılmıştır.

Denizciler Birliği'nin temerrütü nedeniyle sözleşmesinin feshi ve tesislerin tahliyesine ilişkin mahkeme kararı sonucunda 3 Haziran 2015 tarihinde tahliyesi tamamlanmış ve Şirket'e teslim edilmiştir. İş bu mahkeme kararı kesinleşmiştir. Bu duruma ilişkin Denizciler Birliği'nin karar düzeltme başvurusu Yargıtay tarafından reddedilmiştir. Gübretaş lehine sonuçlanmıştır.

	31 Aralık 2015			31 Aralık 2014		
	Arazi ve Arsalar	Binalar	Toplam	Arazi ve Arsalar	Binalar	Toplam
Dönem Başı Net Değeri	89.488.850	13.845.303	103.334.153	89.488.850	13.845.303	103.334.153
Maddi Duran Varlıklara Transfer (*)	(89.488.850)	(13.845.303)	(103.334.153)	-	-	-
Maddi Duran Varlıklardan Transfer (**)	-	362.860	362.860	-	-	-
Gerçeğe Uygun Değer Artışı	-	13.903.140	13.903.140	-	-	-
Toplam	-	14.266.000	14.266.000	89.488.850	13.845.303	103.334.153

(*) İlgili arsa ve bina, liman ve depolama üniteleri tahliye sonrasında liman hizmetlerinde kullanılacağı için yatırım amaçlı gayrimenkulden maddi duran varlıklara sınıflanmıştır.

(**) Şirket'in yeni ofisine taşınması sonucu boşalan Şişli'deki binası maddi duran varlıklardan yatırım amaçlı gayrimenkullere sınıflanmıştır.

Grup, 31 Aralık 2015 tarihinde sona eren dönemde yatırım amaçlı gayrimenkullerinden herhangi bir kira geliri elde etmemiştir (31 Aralık 2014: Yoktur).

12- Maddi duran varlıklar

Grup'un 31 Aralık 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihi itibarıyla hesapladığı amortisman ve itfa gideri 54.531.437 TL olup, ayrıntısı aşağıda verilmiştir.

31 Aralık 2015	Gübretaş	Razi	Toplam
Amortisman gideri	7.021.361	47.333.454	54.354.815
İtfa gideri	176.622	-	176.622
Toplam	7.197.983	47.333.454	54.531.437

31 Aralık 2015: 54.531.437 TL amortisman ve itfa giderinin; 51.557.870 TL'si Genel Üretim Giderlerine, 678.797 TL'si Satış ve Pazarlama Giderlerine, 2.294.770 TL'si Genel Yönetim Giderlerine dahil edilmiştir.

31 Aralık 2014	Gübretaş	Razi	Toplam
Amortisman gideri	14.708.286	53.958.781	68.667.067
İtfa gideri	93.052	-	93.052
Toplam	14.801.338	53.958.781	68.760.119

31 Aralık 2014: 68.760.119 TL amortisman ve itfa giderinin; 58.057.647 TL'si Genel Üretim Giderlerine, 1.415.963 TL'si Satış ve Pazarlama Giderlerine, 9.286.509 TL'si Genel Yönetim Giderlerine dahil edilmiştir.

Varlıklar Üzerinde Rehin ve İpotekler

Grup'un 31 Aralık 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarıyla maddi duran varlıkları üzerinde ipotek veya rehin bulunmamaktadır.

	Arazi ve Arsalar	Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri	Binalar
MALİYET DEĞERİ			
1 Ocak 2015 Açılış Bakiyesi	283.210.320	17.610.534	406.884.136
Çevrim Farkı	14.540.418	-	23.688.708
Değerleme Farkı	34.075.554	1.335.291	14.892.173
Alımlar	14.156.756	964.881	23.768.418
Satışlar / İptal	-	-	-
Yatırım Amaçlı Gayrimenkullere Transferler	-	-	(226.510.061)
Yatırım Amaçlı Gayrimenkullerden Transferler	89.488.850	39.134.428	19.891.516
Yapıl.Olan Yat.dan Transfer	6.687.962	-	5.603.935
31 Aralık 2015 Kapanış Bakiyesi	442.159.860	59.045.134	268.218.825
BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR			
1 Ocak 2015 Açılış Bakiyesi	-	(11.833.908)	(303.222.702)
Çevrim Farkı	-	-	(4.091.771)
Düzeltilme	-	-	3.666
Dönem Gideri	-	(655.622)	(8.800.530)
Satışlar / İptal	-	-	-
Yatırım Amaçlı Gayrimenkullere Transferler	-	-	226.147.201
Yatırım Amaçlı Gayrimenkullerden Transferler	-	(36.317.744)	(13.380.365)
31 Aralık 2015 Kapanış Bakiyesi	-	(48.807.274)	(103.344.501)
31 Aralık 2015 Net Değer	442.159.860	10.237.860	164.874.324

Tesis, Makine ve Cihazlar	Taşıtlar	Demirbaşlar	Özel Maliyetler	Yapılmakta Olan Yatırımlar	Toplam
730.877.173	7.661.994	15.827.781	167.655	253.721.137	1.715.960.730
88.197.778	616.218	1.335.518		8.602.176	136.980.816
-	-	-	-	-	50.303.018
4.960.591	647.374	1.734.729	788.606	30.614.709	77.636.064
(279.619)	(192.632)	(245.424)	-	-	(717.675)
-	-	-	-	-	(226.510.061)
35.908.827	23.986	436.841	-	-	184.884.448
71.324.137	661.327	2.242.139	347	(86.519.847)	-
930.988.887	9.418.267	21.331.584	956.608	206.418.175	1.938.537.340
(482.203.668)	(4.744.306)	(7.017.816)	(33.469)	-	(809.055.869)
(57.332.741)	(443.172)	(679.200)	-	-	(62.546.884)
49.891	41.496	114.258	-	-	209.311
(41.804.284)	(985.517)	(2.061.988)	(46.874)	-	(54.354.815)
213.943	164.737	143.932	-	-	522.612
-	-	-	-	-	226.147.201
(31.649.298)	(23.618)	(179.270)	-	-	(81.550.295)
(612.726.157)	(5.990.380)	(9.680.084)	(80.343)	-	(780.628.739)
318.262.730	3.427.887	11.651.500	876.265	206.418.175	1.157.908.601

31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla yapılmakta olan yatırımlar hesabı içerisinde 31.391.356 TL tutarında aktifleştirilmiş kur farkı ve faiz bulunmaktadır. (31 Aralık 2014 - 22.016.720 TL)

	Arazi ve Arsalar	Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri	Binalar
MALİYET DEĞERİ			
1 Ocak 2014 Açılış Bakiyesi	256.192.850	17.808.955	387.164.279
Çevrim Farkı	(431.208)	-	(455)
Değerleme Farkı	16.247.555	-	9.336.028
Alımlar	11.201.123	1.091.659	9.803.000
Satışlar / İptal	-	(1.290.080)	(3.140.878)
Yapıl.Olan Yat.dan Transfer	-	-	3.722.162
31 Aralık 2014 Kapanış Bakiyesi	283.210.320	17.610.534	406.884.136
BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR			
1 Ocak 2014 Açılış Bakiyesi	-	(11.848.754)	(285.727.483)
Çevrim Farkı	-	-	169.128
Değerleme Farkı	-	-	(3.353.636)
Dönem Gideri	-	(669.822)	(14.571.448)
Satışlar / İptal	-	684.668	260.737
31 Aralık 2014 Kapanış Bakiyesi	-	(11.833.908)	(303.222.702)
31 Aralık 2014 Net Değer	283.210.320	5.776.626	103.661.434

Tesis, Makine ve Cihazlar	Taahhütler	Demirbaşlar	Özel Maliyetler	Yapılmakta Olan Yatırımlar	Toplam
723.259.262	7.258.435	11.294.091	192.680	169.016.740	1.572.187.292
711.199	(25.066)	(36.300)	-	(219.868)	(1.698)
-	-	-	-	-	25.583.583
2.186.961	825.996	3.370.201	141.467	99.435.234	128.055.641
(4.371.708)	(438.728)	(456.202)	(166.492)	-	(9.864.088)
9.091.459	41.357	1.655.991	-	(14.510.969)	-
730.877.173	7.661.994	15.827.781	167.655	253.721.137	1.715.960.730
(432.531.892)	(4.074.927)	(5.860.534)	(97.732)	-	(740.141.322)
(3.030.435)	(4.597)	(9.229)	-	-	(3.075.133)
-	-	-	-	-	(3.353.636)
(51.013.049)	(921.235)	(1.482.170)	(9.343)	-	(68.667.067)
4.371.708	256.453	334.119	73.606	-	5.981.291
(482.203.668)	(4.744.306)	(7.017.816)	(33.469)	-	(809.055.868)
248.673.505	2.917.688	8.809.966	134.186	253.721.137	906.904.862

13- Diğer maddi olmayan duran varlıklar

Haklar	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
1 Ocak Açılış Bakiyesi	689.261	463.558
Alımlar	331.379	225.703
31 Aralık Kapanış Bakiyesi	1.020.640	689.261
Birikmiş Amortisman		
1 Ocak Açılış Bakiyesi	(409.102)	(316.050)
Cari Dönem İtfa Gideri	(176.622)	(93.052)
31 Aralık Kapanış Bakiyesi	(585.724)	(409.102)
Net Defter Değeri	434.916	280.159

Şerefiye	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
1 Ocak itibariyle bakiye	148.146.765	148.811.828
Çevrim farkı	20.097.529	(665.063)
31 Aralık İtibariyle Bakiye	168.244.294	148.146.765

14- Taahhütler

Razi Hisseleri Alımı

Razi hisselerinin satın alım sözleşmesi hükümleri uyarınca, Grup ve diğer konsorsiyum üyeleri İran Özelleştirme Kurumu'na hisselerine ilişkin tüm borçlarını tasfiye edene kadar Razi hisselerini rehin etmişlerdir. Grup ve diğer konsorsiyum üyeleri hisselerin kurum nezdinde rehinli olduğu süre içerisinde herhangi bir manipülasyon veya değişiklik yapma haklarının olmadığını taahhüt ve kabul etmişlerdir. Ayrıca, Grup ve diğer konsorsiyum üyeleri noter tasdikli resmi ve ibraz edilemez bir vekaletname ile sözleşmeye aykırı herhangi bir davranış veya kurumun haklarını ve alacaklarını tahsil etmek konusunda zarara uğratacak herhangi bir faaliyet gerçekleştirmeleri durumunda, özelleştirme kurumunun herhangi bir koşula bağlı kalmaksızın vekaletnameyi kullanarak hisselerle el koymak ve/veya başka bir kuruluşa herhangi bir fiyat ve her bir koşulla, uygun gördüğü şekilde devretme yetkisini vermişlerdir. Grup ve diğer konsorsiyum üyeleri, tüm borçlarını tasfiye etmedikleri sürece, özelleştirme kurumunun yazılı onayı olmadan Razi'nin ana sözleşmesinde değişiklik yapma, mal varlıklarını devretme veya satma haklarından feragat etmişlerdir. Bilanço tarihi itibarıyla Grup ve diğer konsorsiyum üyeleri hisse satın alımına ilişkin tüm borçlarını İran Özelleştirme Kurumu'na ödemiştir. Hisselerin üzerindeki rehinlerin kaldırılmasına yönelik başvuru yapılmış, ilgili süreç rapor tarihi itibarıyla devam etmektedir.

Satın Alım Taahhütleri

Grup'un, 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla USD 28.971.400 tutarında siparişi verilip ithal edilmesi planlanan (ilgili akreditifleri açılmış) hammadde ve ticari mal satın alım taahhüdü mevcuttur (31 Aralık 2014: USD 4.146.00).

15- Devlet teşvik ve yardımları

Şirket tarafından T.C. Ekonomi Bakanlığı'na yapılan 27 Mart 2013 tarih ve 29099 sayılı başvuruya istinaden 03 Mayıs 2013 tarih ve 110061 sayılı Yatırım Teşvik Belgesi temin edilmiştir. Söz konusu Yatırım Teşvik Belgesi müracaat tarihinden itibaren 3 yıl süre ile geçerlidir ve 170.000.000 TL tutarındaki sabit kıymet yatırım planlarını ihtiva etmektedir. Yatırımların yararlanacağı destek unsurları Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği, Gümrük Vergisi Muafiyeti, Vergi İndirimi Oranı (%50), YKO (%15) ve KDV İstisnasından oluşmaktadır.

16- Karşılıklar, koşullu varlık ve yükümlülükler

Kısa Vadeli Karşılıklar	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Maliyet Giderleri Karşılığı	66.453.037	47.444.702
Diğer Sosyal Güvenlik Primleriyle İlgili Karşılıklar	-	17.346.036
Dava Karşılıkları	1.780.358	897.864
Diğer Kısa Vadeli Karşılıklar	68.233.395	65.688.602

Dava Karşılığı	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
1 Ocak itibariyle	897.864	1.571.674
İlave / Karşılık iptali	882.494	(673.810)
31 Aralık itibariyle	1.780.358	897.864

Grup aleyhine açılmış toplam dava tutarı 9.207.455 TL'dir. (2014: 8.563.099 TL). Denizciler Birliği Deniz Nakliyatı ve Ticaret Anonim Şirketi tarafından Grup aleyhine 7.427.097 TL kar kaybına ilişkin dava açılmıştır. Grup yönetimi, aldığı hukuki görüşler neticesinde bu davaya ilişkin ekli konsolide finansal tablolarda bir karşılık ayırmamış, diğer davalara ilişkin 1.780.358 TL (2014: 897.864 TL) karşılık ayrılmıştır.

Grup'un 31 Aralık 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibariyle teminat / rehin / ipotek ("TRİ") pozisyonu aşağıdaki gibidir:

	Döviz Cinsi	31 Aralık 2015		31 Aralık 2014	
		Döviz Tutarı	TL Karşılığı	Döviz Tutarı	TL Karşılığı
Şirket Tarafından Verilen TRİ'ler					
A. Kendi Tüzel Kişiliği Adına Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı (Teminat)	TL	9.987.517	9.987.517	5.231.936	5.231.936
B. Tam Konsolidasyon Kapsamına Dahil Edilen Ortaklıklar Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı (İpotek)	-	-	-	-	-
C. Olağan Ticari Faaliyetlerin Yürütülmesi Amacıyla Diğer 3. Kişilerin Borcunu Temin Amacıyla Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı	USD	34.644.944	100.733.640	37.889.281	87.861.455
D. Diğer Verilen TRİ'lerin Toplam Tutarı	-	-	-	-	-
i. Ana Ortak Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı	-	-	-	-	-
ii. B ve C Maddeleri Kapsamına Girmeyen Diğer Grup Şirketleri Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı (Teminat)	-	-	-	-	-
iii. C Maddesi Kapsamına Girmeyen 3. Kişiler Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı	-	-	-	-	-
		110.721.157		93.093.391	

Şarta Bağlı Yükümlülükler

Razi Petrochemical Co.'nun ("Razi") üretim giderleri içerisinde önemli bir yer tutan doğal gaz maliyetleri, metreküp fiyatı üzerinden İran İslam Cumhuriyeti Milli Petrol Şirketi ("NIOC") tarafından faturalandırılmaktadır. NIOC her yılın Mart ayında doğalgaz fiyatlarını belirlemektedir. NIOC, 21 Mart 2010 tarihinde doğalgaz fiyatının Razi'nin orijinal maliyetinin yaklaşık on beş katı kadar artırılmasına karar vermiş ve faturalandırmayı bu tutar üzerinden gerçekleştirmiştir. Razi, bu uygulamaya itiraz etmiş ve talep edilen fiyat farkı nedeniyle oluşan bilanço tarihi itibarıyla yaklaşık 65 Milyon TL tutarındaki yükümlülüğü geçmiş dönem bilançosunda kayıtlarına almamıştır. İran'da 19 Aralık 2010 tarihinde doğalgaz fiyatları yeniden düzenlenmiş ve metreküp birim fiyatı Razi'nin orijinal maliyetinin yaklaşık yedi katı kadar artırılmıştır. 19 Aralık 2010 tarihinden itibaren gerçekleştirilen tüm faturalandırmalar bu tutar üzerinden yapılmaktadır. 13 Kasım 2011 tarihinde 21 Mart 2010 ile 19 Aralık 2010 dönemine ilişkin faturalandırma konusunda İran İslam Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Petrol İşleri Özel Delegatesi tarafından orijinal maliyetinin yaklaşık %67 fazlası üzerinden faturalandırılmasına karar verilmiştir. Bu karara istinaden Razi artışın etkisini 2011 yılı kayıtlarına almıştır. Ancak NIOC bu kararı uygulamaya alıp henüz bu döneme ilişkin yeni fiyat üzerinden faturalandırmayı gerçekleştirmemiştir. Grup Yönetimi, NIOC ile söz konusu sürecin devam etmesinden ve 13 Kasım 2011'de alınan karar sonrası bu yükümlülüğe ilişkin herhangi bir ek nakit çıkışı ihtimalini öngörmediğinden dolayı, konsolide finansal tablolarda ilave bir karşılık ayırmamıştır.

Razi'nin geçmiş yıllar kurumlar vergisi beyannameleri İran İslam Cumhuriyeti vergi otoritesi tarafından incelenmiştir. Bu inceleme sonucunda Razi'nin gerçekleştirdiği ihracatların vergi hesaplamalarında vergiden istisna gelir olarak kayıtlara alındığı tespit edilmiştir. Vergi otoritesi bu gelirleri de vergiye tabi kabul edip 2012 ve 2013 yılları için 60 Milyon TL ilave vergi tahakkuk etmiş olup ilgili tutara karşılık ayrılmıştır. İncelemelere ilişkin 6 Milyon TL ceza tutarı için karşılık ayrılmamış ve itirazda bulunulmuştur ve karşılık ayrılan 2012 yılına ilişkin 15 Milyon TL vergi aslı için itirazda bulunulmuştur. 2013 yılına ilişkin 45 Milyon TL vergi aslı ise ödenmiştir. 2014 yılına ilişkin denetim otoritesi tarafından tahakkuk ettirilen 35 Milyon TL için de karşılık ayrılmıştır. Razi 2015 yılı için ihracat istisnası dışındaki operasyonlarından zararlı olması sebebiyle karşılık ayırmamıştır.

Birleşmiş Milletler'in İran İslam Cumhuriyeti'ne 2010 yılından beri uyguladığı yaptırımlar, Grup'un bu ülkedeki bağlı ortaklığının gelecekte gerçekleştireceği operasyonları etkileyebilir. İran İslam Cumhuriyeti'nin ekonomik istikrarı, yaptırımlar karşısında alacağı önlemlere ve hukuki, yönetsel ve politik gelişmelerin etkilerine bağlıdır. Bu gelişmeler ülkede faaliyet gösteren şirketlerin kontrolünde değildir. Sonuç olarak, bu ülkede faaliyet gösteren şirketler, diğer piyasalarda genel olarak gözlemlenmeyen bazı riskleri göz önünde bulundurmak zorundadır. Ekli konsolide finansal tablolar, Grup Yönetimi'nin İran'a uygulanan mevcut yaptırımların ortaklığın operasyonlarına ve finansal durumuna etkileri hakkındaki varsayımlarını içermektedir. İran İslam Cumhuriyeti'nin gelecekteki ekonomik durumu Grup yönetiminin varsayımlarından farklı olabilir.

2011 yılı Kasım ayında, İskenderun Mal Müdürlüğü ("Hazine"), Kıyı Kanunu hükümleri ve Kıyı Kanunu'nun Uygulanmasına Dair Yönetmelik uyarınca Hatay İli, İskenderun İlçesi, Sariseki sınırları içerisinde bulunan ve Grup'a ait 79.350 m2 yüzölçümlü taşınmazın bulunduğu yerden Kıyı Kenar Çizgisi geçtiği iddiası ile ilgili taşınmazın tapu kaydının iptali ve kamu adına terkin edilmesi amacıyla dava açmıştır. Bu davaya konu olan gayrimenkulün net defter değeri bilanço tarihi itibarıyla toplam 120.000.000 TL'dir. Grup yasal süresi içinde davaya itiraz etmiş, söz konusu terkin talebine temel teşkil eden Kıyı Kenar Çizgisi'nin belirlenmesine yönelik hazırlanan bilirkişi raporunun yeniden düzenlenmesini talep etmiş, ayrıca davanın Hazine lehine sonuçlanması ihtimalini göz önünde bulundurarak mülkiyet hakkının tazmini için bir karşı dava açmıştır. Bilanço tarihi itibarıyla hukuki süreç devam etmektedir. Grup Yönetimi, hukuk müşavirlerinin de görüşleri doğrultusunda, ekli konsolide finansal tablolarda bu aşamada bu hususa ilişkin karşılık ayırmamıştır.

Grup'un Razi hisselerini birlikte satın aldığı konsorsiyum ortaklarından Tabosan Mühendislik İmalat ve Montaj A.Ş. ("Tabosan")'nin iflası istenmiş ve Tabosan'ın 2011 yılında iflas erteleme talebi mahkemece reddedilmiş ve Tabosan'ın iflasına ve iflas masası oluşturularak tüm işlemlerinin iflas masasına devrine karar verilmiştir. Grup, Razi hisselerinin satın alımı sırasında finansman sağlanan bankalara ve İran Özelleştirme İdaresi'ne Tabosan adına müşterek müteselsil kefil olmuştur. Bu kefalet kapsamında Tabosan'ın bankalara ve İran Özelleştirme İdaresi'ne ödemesi gereken 46.994.091 TL tutarındaki borcunu kefil sıfatıyla ödemiştir ve bu işlemler sonucunda ortaya çıkan alacağını da diğer alacaklar hesabında muhasebeleşirmiştir. Grup yönetimi, Tabosan ile Razi hisseleri satın alımı sırasında yapmış olduğu protokol gereği Tabosan'ın elinde bulunan hisselerin ilk satın alınan birim hisse değerinden alma hakkını ve banka tarafından kendisine devredilen ipotek ve teminatlarını göz önünde bulundurarak, bu alacağa ilişkin cari dönemde bu aşamada herhangi bir karşılık ayırmamıştır. Buna ek olarak Grup Yönetimi rapor tarihi itibarıyla İflas İdaresi'ne Tabosan'a ait Razi hisselerinden, kefaleten yapılan bir kısım ödemeye tekabül eden %1,31 oranında hisse devrinin gerçekleştirilmesi için talepte bulunmuştur.

Grup'un bu talebi İflas İdaresince kabul edilmediği için mahkemeye başvurulmuş, başvuru sonucunda 27 Haziran 2013 tarihinde, Tabosan'a ait Razi hisselerinin %1,31 hissesinin masa alacaklılarına dağıtılmaması ve üzerinde her hangi bir tasarrufta bulunulmaması için ihtiyati tedbir kararı verilmiştir. Grup'un açtığı hisse devri davası reddedilmiş olup Grup tarafından temyiz edilmiş ancak Yargıtay mahkeme kararını onamıştır. Bunun üzerine Grup Yargıtay'a karar düzeltme yoluna başvurmuştur. Grup'un İflas İdaresine açmış olduğu hisse devri talepli davasının Grup aleyhine sonuçlanması halinde Grup bu kez işbu davaya konu alacağını iflas masasına alacak olarak kaydettirmek için başvuracaktır.

Ayrıca Grup'un kefaleten yaptığı ödemelerden kaynaklı diğer alacaklarının masaya kaydı talebi iflas idaresi tarafından reddedilmiş olduğundan, Grup bu kez iflas idaresi aleyhinde alacak kayıt kabul davası açmıştır. İflas İdaresi Grup'un açtığı alacak kayıt davasını kabul etmiş ve bu kabul beyanı üzerine Mahkeme 15 Temmuz 2015 tarihinde Grup'un açtığı kayıt kabul davasının kabulüne karar vermiştir. Tabosan'ın Razi'deki %10,88 hissesine isabet eden birikmiş temettü alacakları iflas masasına intikal etmiş olduğundan İflas İdaresi 8 Temmuz 2015 tarihinde Grup'a 25.278.225 TL anapara alacağını ödemiştir. İş bu alacak kayıt kabul davası kesinleşmiştir. Grup'un, kayıt kabul kararı verilen bakiye alacağı, Tabosan'ın Razi'deki temettü alacağının doğması ve masaya intikal etmesi şartıyla ve karşılıdığı ölçüde ödenebilecektir. Masanın anapara borçlarının tamamen ödenmesinden sonra Grup'un işlemiş faiz alacağı da Tabosan'ın Razide'ki temettü alacağının doğması ve iflas masasına intikal etmesi şartıyla ve karşılıdığı ölçüde ödenebilecektir.

2 Ekim 2015 tarihinde Orta Akdeniz Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü Mersin Gümrük Müdürlüğü tarafından uzlaşma itiraz ve yargı yolu açık olmak üzere, 4458 sayılı Gümrük kanunu çerçevesinde 47.026.820 TL idari para cezası kararı verilmiş olup bu karar Şirket'e tebliğ edilmiştir. T.C. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Merkezi Uzlaşma Komisyonu Başkanlığı'nın daveti üzerine 10 Şubat 2016 tarihinde Şirket yetkilileri ile yapılan toplantıda uzlaşma sağlanamamıştır. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Orta Akdeniz Bölge Müdürlüğü'ne 11 Şubat 2016 tarihinde itiraz başvurusu gerçekleştirilmiştir. Şirket Yönetimi bu konuyla ilgili herhangi bir nakit çıkışı beklemediğinden konsolide finansal tablolarda herhangi bir karşılık ayırmamıştır.

17- Çalışanlara sağlanan faydalar

Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Personele ödenecek ücretler	15.784.439	4.325.587
Ödenecek sosyal güvenlik primleri	837.878	2.275.490
Toplam	16.622.317	6.601.077

Kısa Vadeli	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
İzin ve kıdem teşvik karşılıkları	6.583.507	5.969.717
Erken emeklilik maaş karşılıkları(*)	11.808.446	9.145.889
Prim karşılıkları	1.046.164	1.110.420
Toplam	19.438.117	16.226.026

Uzun Vadeli	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Kıdem tazminat karşılığı (Gübretaş)	8.121.107	8.030.781
Kıdem tazminat karşılığı (Razi)	72.696.186	55.426.191
Erken emeklilik maaş karşılıkları(*)	71.707.707	59.584.062
Toplam	152.525.000	123.041.034

(*) Razi'nin özelleştirilmesi sürecinde çalışanlara erken emeklilik hakkı tanınmış ve bu hakka ilişkin yükümlülük Razi tarafından TMS 19 kapsamında kayıtlara alınmıştır.

31 Aralık 2015 itibarıyla Şirket'e ait kıdem tazminatı yükümlülüğü yıllık % 6 enflasyon ve % 10,5 iskonto oranı tahmin edilerek belirlenen yıllık % 4,25 reel iskonto oranı (31 Aralık 2014: % 3,74) kullanılarak hesaplanmıştır. Grup'un kıdem tazminatı karşılığı kıdem tazminatı tavanı her altı ayda bir belirlendiği için, 31 Aralık 2015 tarihinde geçerli olan 3.828 TL (31 Aralık 2014: 3.429 TL) üzerinden hesaplanmaktadır.

Razi'ye ait kıdem tazminatı yükümlülüğü tutarı ise İran İslam Cumhuriyeti'ndeki faiz oranları göz önünde bulundurularak iskonto edilmemiştir.

Uzun vadeli çalışanlara sağlanan fayda karşılığının yıl içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	01 Ocak - 31 Aralık 2015	01 Ocak - 31 Aralık 2014
1 Ocak itibarıyla karşılık	123.041.034	91.941.954
Hizmet maliyeti	63.630.652	45.264.429
Faiz maliyeti	883.386	16.646.440
Ödenen kıdem tazminatları	(48.813.605)	(37.478.120)
Çevrim farkları	13.783.533	6.666.331
31 Aralık itibarıyla karşılık	152.525.000	123.041.034

18- Diğer varlık ve yükümlülükler

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Diğer Dönen Varlıklar		
Devreden KDV	49.324.030	53.616.746
İş avansları	-	4.828.967
Diğer çeşitli dönen varlıklar	182.180	146.815
Toplam	49.506.210	58.592.528

19- Sermaye, yedekler ve diğer özkaynak kalemleri

Ödenmiş Sermaye

31 Aralık 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarıyla sermaye yapısı aşağıdaki gibidir:

	%	31 Aralık 2015	%	31 Aralık 2014
Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği	75,95%	253.684.607	75,95%	253.684.607
Diğer	24,05%	80.315.393	24,05%	80.315.393
Toplam	100,00%	334.000.000	100,00%	334.000.000

Şirket'in sermayesi 33.400.000.000 adet hisseden oluşmaktadır ve imtiyazlı hisse senedi bulunmamaktadır (2014: 33.400.000.000 adet). Hisselerin itibari değeri 0,01 TL'dir (2014: 0,01 TL).

Kârdan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler

Yasal yedekler, Türk Ticaret Kanunu'na göre ayrılan birinci ve ikinci tertip yasal yedeklerden oluşmaktadır. Birinci tertip yasal yedekler tarihi ödenmiş sermayenin %20'sine erişene kadar, geçmiş dönem ticari kârından yıllık %5 oranında ayrılmaktadır. İkinci tertip yasal yedekler, birinci tertip yasal yedek ve temettülerden sonra, tüm nakdi temettü dağıtımları üzerinden yıllık %10 oranında ayrılmaktadır.

31 Aralık 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarıyla kâr yedekleri aşağıdaki kalemlerden oluşmuştur:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Yasal Yedekler	38.325.728	27.094.749
Sermayeye Eklenecek Gayrimenkul Satış Kazançları	1.382.652	1.382.652
Toplam	39.708.380	28.477.401

Şirket'in yasal kayıtlarında kar dağıtımına konu edilebilecek kaynaklar toplamı 132.001.670 TL'dir (2014: 157.894.626 TL).

20- Hasılat ve satışların maliyeti

Satışlar	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Yurt İçi Satışlar	2.032.086.131	1.845.897.157
Yurt Dışı Satışlar	924.581.798	1.016.417.264
Satış İadeleri (-)	(1.288.460)	(681.274)
Satış İskontoları(-)	(23.924.133)	(11.165.165)
Satışlardan Diğer İndirimler(-)	(556.271)	(2.237.947)
Toplam	2.930.899.065	2.848.230.035

SATIŞLARIN MALİYETİ (-)

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Üretilen Mamul Maliyeti	1.399.402.829	971.833.511
Mamul Stoklarından Değişim	(164.662.757)	27.366.433
<i>Dönem başı mamul</i>	48.479.530	70.119.343
<i>Dönem sonu mamul</i>	(213.142.287)	(42.752.910)
Satılan Mamul Maliyeti	1.234.740.072	999.199.944
<i>Dönem başı ticari mal</i>	465.205.635	264.799.911
<i>Alımlar</i>	1.045.762.887	1.330.747.945
<i>Dönem sonu ticari mal</i>	(445.366.728)	(469.424.512)
Satılan Ticari Mal Maliyeti	1.065.601.794	1.126.123.344
Diğer Satışların Maliyeti	455.475	126.305
Toplam	2.300.797.341	2.125.449.593

21- Genel yönetim giderleri ve pazarlama giderleri

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Genel yönetim giderleri	109.442.082	105.065.597
Pazarlama giderleri	207.955.648	199.631.603
Toplam	317.397.730	304.697.200

Genel Yönetim Giderleri	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Personel giderleri	80.176.926	73.656.301
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler(*)	8.471.429	6.743.891
Amortisman giderleri	2.294.770	9.739.679
Vergi, resim ve harçlar	1.218.435	718.948
Çeşitli giderler	17.280.522	14.206.778
Toplam	109.442.082	105.065.597

Pazarlama Giderleri	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Personel giderleri	11.320.378	7.802.905
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler (*)	185.422.069	181.187.487
Amortisman giderleri	678.797	1.415.963
Vergi, resim ve harçlar	762.100	115.130
Çeşitli giderler	9.772.304	9.110.118
Toplam	207.955.648	199.631.603

(*) Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler ağırlıklı olarak nakliye giderleri, bakım onarım giderleri, enerji, yakıt, su ve haberleşme giderlerinden oluşmaktadır.

22- Niteliklerine göre giderler

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Personel giderleri	91.497.304	81.459.206
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler	193.893.498	187.931.378
Amortisman giderleri	54.531.437	68.760.119
Vergi, resim ve harç giderleri	1.980.535	834.078
Çeşitli giderler	27.052.827	23.316.896
Satılan mamul maliyeti	1.234.740.072	999.199.944
Satılan ticari mal maliyeti	1.065.601.794	1.126.123.344
Diğer satışların maliyeti	455.475	126.305
Toplam	2.669.752.942	2.487.751.270

23- Esas faaliyetlerden diğer gelir ve giderler

	01 Ocak - 31 Aralık 2015	01 Ocak - 31 Aralık 2014
Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler		
Ticari işlemlere ilişkin kur farkı gelirleri	248.016.843	213.246.835
Yatırım amaçlı gayrimenkul değer artışı	13.903.140	-
Faiz gelirleri	4.546.556	6.825.188
Ticari işlemlere ilişkin vade farkı gelirleri	11.924.214	10.055.172
Diğer gelirler	6.214.526	13.111.736
	284.605.279	243.238.931

	01 Ocak - 31 Aralık 2015	01 Ocak - 31 Aralık 2014
Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler		
Ticari işlemlere ilişkin kur farkı giderleri	262.984.591	115.617.369
Faiz giderleri	-	953.166
Ticari işlemlere ilişkin vade farkı giderleri	5.941.068	11.043.839
Diğer giderler	20.576.053	14.807.183
	289.501.712	142.421.557

24- Yatırım faaliyetlerinden gelirler ve giderler

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Yatırım faaliyetleriyle ilgili kalemlere ait kur farkı geliri	4.993.163	16.521.346
Toplam	4.993.163	16.521.346

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Yatırım faaliyetleriyle ilgili kalemlere ait kur farkı gideri	8.774.255	25.691.938
Toplam	8.774.255	25.691.938

25- Finansman Giderleri

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Banka kredileri faiz giderleri	16.284.025	13.638.357
Toplam faiz giderleri	16.284.025	13.638.357
Net kur farkı gideri	3.220.295	743.401
Diğer Finansman (gelirleri) / giderleri	59.566	(2.646.933)
Toplam Finansman Giderleri	19.563.886	11.734.825

26- Diğer kapsamlı gelir unsurlarının analizi

Değer Artış Fonları	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Maddi duran varlıklar yeniden değerlendirme fonu	262.507.233	218.010.022
Sermaye düzeltme farkı	63.599	63.599
	262.570.832	218.073.621

27- Gelir vergileri (ertelenmiş varlık ve yükümlülükleri dahil)

Kurumlar Vergisi

Şirket, Türkiye’de geçerli olan kurumlar vergisine tabidir. Türk Vergi Kanunu ana şirket ve bağlı ortaklıklarının konsolide bir vergi beyannamesi doldurmasına izin vermemektedir. Dolayısıyla, ekteki konsolide finansal tablolarda yansıtılan vergi karşılıkları konsolide edilen şirketleri ayrı tüzel kişilik bazında dikkate alarak hesaplanmıştır.

Vergiye tabi kurum kazancı üzerinden tahakkuk ettirilecek kurumlar vergisi oranı, ticari kazancın tespitinde gider yazılan vergi matrahından indirilemeyen giderlerin eklenmesi ve vergiden istisna kazançlar, vergiye tabi olmayan gelirler ve diğer indirimler (varsa geçmiş yıl zararları ve tercih edildiği takdirde kullanılan yatırım indirimleri) düşüldükten sonra kalan matrah üzerinden hesaplanmaktadır.

2015 yılında uygulanan efektif vergi oranı %20’dir (2014: %20).

Türkiye’de geçici vergi üçer aylık dönemler itibarıyla hesaplanmakta ve tahakkuk ettirilmektedir. Kurum kazançlarının geçici vergi dönemleri itibarıyla vergilendirilmesi aşamasında kurum kazançları üzerinden %20 oranında geçici vergi hesaplanmıştır (2014: %20).

Zararlar, gelecek yıllarda oluşacak vergilendirilebilir kardan düşülmek üzere, maksimum 5 yıl taşınabilir. Ancak oluşan zararlar geriye dönük olarak, önceki yıllarda oluşan karlardan düşülemez.

Türkiye’de vergi değerlendirmesiyle ilgili kesin ve kati bir mutabakatlaşma prosedürü bulunmamaktadır. Şirketler ilgili yılın hesap kapama dönemini takip eden yılın 1 - 25 Nisan tarihleri arasında (özel hesap dönemine sahip olanlarda dönem kapanışını izleyen dördüncü ayın 1 - 25 tarihleri arasında) vergi beyannamelerini hazırlamaktadır. Vergi Dairesi tarafından bu beyannameler ve buna baz olan muhasebe kayıtları 5 yıl içerisinde incelenerek değiştirilebilir.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu’na göre kurumlar vergisi ve geçici vergi oranı %20 olarak uygulanmaktadır (2014 yılı: %20). İnan mevzuatına göre hesaplanan kurumlar vergisi oranı ise %25’tir (2014 yılı: %25).

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibarıyla bilançoda yer alan vergi karşılığı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Kurumlar vergisi karşılığı	(59.845.604)	(71.806.592)
Peşin ödenen vergi	6.588.080	34.083.490
	(53.257.524)	(37.723.102)

Ertelenen Vergi Varlıkları ve Yükümlülükleri

Grup, vergiye esas yasal finansal tabloları ile TFRS'ye göre hazırlanmış finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenen vergi varlığı ve yükümlülüğü muhasebeleştirilmektedir. Söz konusu farklılıklar genellikle bazı gelir ve gider kalemlerinin vergiye esas tutarları ile UFRS'ye göre hazırlanan finansal tablolarda farklı dönemlerde yer almasından kaynaklanmaktadır.

	31 Aralık 2015		31 Aralık 2014	
	Geçici Farklar	Ertelenmiş Vergi Varlık ve Yükümlülükleri	Geçici Farklar	Ertelenmiş Vergi Varlık ve Yükümlülükleri
Gelir Tablosuna Yansıtılan Ertelenmiş Vergi				
Yatırım indirimi	197.454.761	29.618.214	170.000.000	16.830.000
Stok düzeltmeleri	15.346.565	3.069.313	15.272.440	3.054.488
Yatırım avansları kur farkı düzeltmesi	-	-	14.804.003	2.960.801
Diğer	39.051.160	7.810.233	9.252.485	1.850.497
Kidem tazminatı ve izin karşılıkları	10.287.947	2.057.589	8.156.136	1.631.227
Alacak reeskontları	2.877.492	575.498	4.088.012	817.602
Gider tahakkukları	-	-	1.641.241	328.248
Cari yıl zararları	83.709.368	16.741.874	-	-
Ertelenen vergi varlıkları	348.727.293	59.872.721	223.214.317	27.472.863
Ertelenen vergi yükümlülükleri				
Maddi/maddi olmayan varlık/yatırım amaçlı gayrimenkul	271.001.086	14.517.676	188.278.159	9.413.908
Borç reeskontları	2.077.099	415.420	522.355	104.471
Diğer	-	-	391.086	78.217
Ertelenen vergi yükümlülükleri	273.078.185	14.933.096	189.191.600	9.596.596
Net ertelenen vergi varlığı / (yükümlülüğü)		44.939.625		17.876.267
Razi Co. ertelenen vergi varlığı / (yükümlülüğü) (*)		(32.279.455)		(32.637.014)
Toplam ertelenen vergi varlığı / (yükümlülüğü)		12.660.170		(14.760.747)

(*) İlgili tutarın 32.279.455 TL yükümlülük tutarındaki kısmı Razi'nin gayrimenkul değer artışı sınıflamasının ertelenmiş vergi etkisinden kaynaklanmaktadır.

Ertelenmiş vergi hareket tablosuna ilişkin bilgiler:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
1 Ocak açılış bakiyesi	(14.760.747)	(22.556.730)
Razi ertelenmiş vergi çevrim farkı etkisi	(3.328.176)	(470.410)
Ara Toplam	(18.088.923)	(23.027.140)
Ertelenmiş vergi geliri/ (gideri)	36.554.900	13.823.880
Doğrudan özkaynakta muhasebeleştirilen maddi duran varlıklara ilişkin yeniden değerlendirilen ertelenmiş vergi gideri	(5.805.807)	(5.557.487)
Dönem sonu bilanço bakiyesi	12.660.170	(14.760.747)

	01 Ocak - 31 Aralık 2015	01 Ocak - 31 Aralık 2014
Vergi Karşılığının Mutabakatı		
Vergi öncesi kar / (zarar)	282.573.736	498.847.042
	%20	%20
Hesaplanan vergi	(56.514.747)	(99.769.408)
Farklı vergi oranlarına tabi yurtdışı iştirakler etkisi	(18.628.053)	(23.513.126)
Kanunen kabul edilmeyen gider vergi etkisi	(134.481.381)	(103.370.353)
İndirim ve istisnaların vergi etkisi	231.273.376	226.675.861
Temettü eliminasyonu vergi etkisi	(3.745.694)	(42.710.500)
Razi geçmiş dönemler vergi etkisi	(52.011.415)	(36.364.006)
Yatırım teşvik indirim tutarı	12.788.214	16.830.000
Diğer vergiye konu olmayan farklar	(1.971.004)	4.238.821
Vergi Geliri / (Gideri)	(23.290.704)	(57.982.712)

28- Pay başına kazanç

Konsolide kar veya zarar tablolarında belirtilen pay başına kazanç, net karın ilgili dönem içinde mevcut hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesi ile tespit edilir.

Şirketler mevcut hissedarlara birikmiş karlardan hisseleri oranında hisse dağıtarak ("Bedelsiz Hisseler") sermayelerini arttırabilir. Pay başına kazanç hesaplanırken, bu bedelsiz hisse ihracı çıkarılmış hisseler olarak sayılır. Dolayısıyla pay başına kazanç hesaplamasında kullanılan ağırlıklı hisse adedi ortalaması, hisselerin bedelsiz olarak çıkarılmasını geriye dönük olarak uygulamak suretiyle elde edilir.

Pay başına kazanç ve pay başına dağıtılan brüt temettü aşağıdaki gibidir:

	01 Ocak - 31 Aralık 2015	01 Ocak - 31 Aralık 2014
Net dönem karı	89.382.336	210.609.765
Çıkarılmış adi hisselerin ağırlıklı ortalama adedi (her biri 1 kr)	33.400.000.000	33.400.000.000
Pay başına kar (kr) (*)	0,0027	0,0063

(*) Şirketin tüm hisse sahipleri aynı eşit haklara sahip olması ve imtiyazlı hisse bulunmaması nedeniyle adi ve seyreltilmiş hisse başına kar ve hisse başına dağıtılan temettü tutarları farklılık göstermemektedir.

16 Nisan 2015 tarihinde yapılan Olağan Genel Kurul Toplantısı'nda, 2014 yılı karından 50.100.000 TL temettü (1 TL nominal değerli paya Brüt 0,1500 TL, Net 0,1275 TL) nakit olarak 31 Temmuz 2015 tarihinde dağıtılmıştır. (2014: 0,0020 TL).

29- İlişkili taraf açıklamaları

i) İlişkili Tarafların Bakiyeleri

A) Ticari ve Diğer Alacaklar	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Ana Ortak		
Türkiye Tarım Kredi Kooperatif Merkez Birliği	125.807.493	104.638.834
Diğer İlişkili Taraflar	10.148.124	10.003.814
	135.955.617	114.642.648
İştirakler ve Diğer İlişkili Taraflar (Kısa vadeli)		
Negmar Denizcilik A.Ş.	228.630	1.251.067
Tarnet A.Ş.	-	4.213
	228.630	1.255.280
İştirakler ve Diğer İlişkili Taraflar (Uzun vadeli)		
Negmar Denizcilik A.Ş.	73.131.945	82.639.387
Diğer İlişkili Taraflar	29.770.939	37.192.855
	102.902.884	119.832.242

B) Ticari Borçlar	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
İştirakler ve Diğer İlişkili Taraflar		
Tarnet A.Ş.	206.386	-
Tarkim Bitki Koruma San. ve Tic. A.Ş.	873.868	35.398
Diğer İlişkili Taraflar	2.626.489	-
	3.706.743	35.398

Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği'ne yapılan satışlarda ortalama vade yaklaşık 15 gündür. Tahsilatlarda gecikme olmamaktadır ve herhangi bir vade farkı veya faiz işletilmemektedir. İştirakler ve diğer ilişkili taraflardan olan diğer alacaklar Grup'un Razi'nin ürünlerinin nakliyesi için verdiği tutarları içermektedir.

Mal ve Hizmet Satışları	01 Ocak - 31 Aralık 2015	01 Ocak - 31 Aralık 2014
Ana Ortak		
Tarım Kredi Koop. Merkez Birliği	1.210.071.382	1.168.066.117
İştirakler		
Negmar Denizcilik A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları	2.289.198	2.115.379
Tarkim Bitki Koruma San. ve Tic. A.Ş.	152.486	31.300
Tarnet A.Ş.	2.547	92.475
	1.212.515.613	1.170.305.271

ii) İlişkili Taraflarla Yapılan İşlemler

	01 Ocak - 31 Aralık 2015	01 Ocak - 31 Aralık 2014
Mal ve Hizmet Alımları		
İştirakler		
Negmar Denizcilik A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları	126.033.134	137.961.620
Tarkim Bitki Koruma San. ve Tic. A.Ş.	1.347.680	248.211
Tarnet A.Ş.	2.085.020	2.739.572
	129.465.834	140.949.403

(*) Grup, Negmar Denizcilik A.Ş. ve bağlı ortaklıklarından lojistik ve elleçleme hizmeti almaktadır. Alınan hizmetlerin ödeme vadesi 7 gündür.

Üst düzey yöneticilere sağlanan faydalar

Şirket'in 31 Aralık 2015 tarihinde sona eren dönemde Yönetim Kurulu Üyeleri, Genel Müdür ile Genel Müdür Yardımcılarına sağladığı faydaların toplamı şu şekildedir:

	31 Aralık 2015		31 Aralık 2014	
	Gübretaş	Razi	Gübretaş	Razi
Çalışanlara sağlanan kısa vadeli faydalar (**)	1.695.964	4.604.321	1.591.385	3.849.842
	1.695.964	4.604.321	1.591.385	3.849.842

30- Finansal araçlar

FİNANSAL YATIRIMLAR

Kısa Vadeli Finansal Yatırımlar

31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla kısa vadeli finansal yatırımların detayı aşağıdaki gibidir:

	Vade	Faiz Oranı (%)	31 Aralık 2015
Kamu kesim tahvil senet ve bonoları	Ağustos 2016	22	7.720.146
TOPLAM			7.720.146

31 Aralık 2014 tarihi itibarıyla kısa vadeli finansal yatırımların detayı aşağıdaki gibidir:

	Vade	Faiz Oranı (%)	31 Aralık 2014
Kamu kesim tahvil senet ve bonoları	Ağustos 2015	17-22	7.690.360
TOPLAM			7.690.360

Uzun Vadeli Finansal Yatırımlar

31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla uzun vadeli finansal yatırımların detayı aşağıdaki gibidir:

	Vade	Faiz Oranı (%)	31 Aralık 2015
Kamu kesim tahvil senet ve bonoları	2020	24,5	36.767.195
TOPLAM			36.767.195

Ünvanı	Faaliyet Konusu	31 Aralık 2015		31 Aralık 2014	
		% Pay	İştirak Tutarı	% Pay	İştirak Tutarı
İmece Prefabrik Yapı Tarım Makineleri Temizlik ve Güvenlik Hizmetleri San. A.Ş.	Çelik konteynir, kule, vinç ve parça yapımı	%15	2.013.888	%15	2.013.888
Tarım Tarım Kredi Bilişim ve İletişim Hizmetleri A.Ş.	İnternet servis sağlayıcı vb.	%17	523.627	%17	523.627
Tareksav	Tarım Kredi Kooperatifi Eğitim Vakfı		200.000		200.000
TOPLAM			2.737.515		2.735.515

Satılmaya hazır finansal yatırımlar aktif bir piyasası olmadığı için maliyet bedelleri ile değerlendirilmektedir. Grup Yönetimi bu satılmaya hazır finansal varlıklar üzerinde herhangi bir değer düşüklüğü öngörmemektedir.

31- Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi

Grup faaliyetlerinden dolayı maruz kaldığı, borç ve sermaye piyasası fiyatlarındaki, döviz kurları ile faiz oranlarındaki değişimlerin etkileri dahil çeşitli finansal riskleri yönetmeye odaklanmıştır. Grup risk yönetim programı ile piyasalardaki dalgalanmaların getireceği potansiyel olumsuz etkilerin en aza indirgenmesini amaçlamıştır.

Sermaye Yönetimi

Grup, sermaye yönetiminde, bir yandan faaliyetlerinin sürekliliğini sağlamaya çalışırken, diğer yandan da borç ve özkaynak dengesini en verimli şekilde kullanarak karını artırmayı hedeflemektedir. Grup'un sermaye yapısı borçlar, nakit ve nakit benzerleri ve 19 Numaralı Dipnot'ta açıklanan çıkarılmış sermaye, sermaye yedekleri ve kar yedeklerini içeren özkaynak kalemlerinden oluşmaktadır.

Grup'un üst yönetimi sermaye maliyeti ile birlikte her bir sermaye sınıfıyla ilişkilendirilebilen riskleri sürekli değerlendirmekte ve en uygun borç/özkaynak dengesini sağlamaya çalışarak sermayeyi yönetmektedir. Borç/özkaynak oranı net borcun toplam sermayeye bölünmesiyle bulunmaktadır. Net borç, nakit ve nakit benzerleri değerlerin toplam borç tutarından düşülmesiyle hesaplanmaktadır.

31 Aralık 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarıyla net borç/toplam sermaye oranı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Toplam borçlar	2.013.338.400	1.993.233.066
Hazır değerler (-)	364.409.394	462.850.161
Net borç	1.648.929.006	1.530.382.905
Toplam Özsermaye	1.614.218.102	1.278.412.357
Net borç/ Toplam Özsermaye	%102	%120

Finansal Riskten Korunma Amaçlı Faaliyetler ve Türev Araçlar

Likidite riski

Finansal yükümlülüklerin yerine getirilememesi riski, bilanço ve nakit akışının uyumlu bir şekilde yönetilmesi ile bertaraf edilmektedir. Bu kapsamda, alacak ve borç gün vadelerinin uyumlu olmasına özen gösterilmekte, kısa vadeli likiditenin korunması amacıyla, net işletme sermayesi yönetimi hedefleri konulmakta ve bilanço oranlarının belli seviyelerde tutulmasına çalışılmaktadır.

Orta ve uzun vadeli likidite yönetiminde ise Grup'un nakit akış tahminleri finansal piyasalar ve sektör dinamikleri baz alınarak yapılmakta, nakit akış döngüsü izlenmekte ve çeşitli senaryolara göre test edilmektedir.

31 Aralık 2015	Defter Değeri	Sözleşme Uyarınca Nakit Çıktılar Toplamı	0-3 Ay Arası	3-12 Ay Arası	1-5 Yıl Arası
Türev Olmayan Finansal Yükümlülükler					
Finansal borçlar	1.075.912.948	1.092.579.468	960.299.791	-	132.279.677
Ticari borçlar	517.380.539	520.419.116	449.896.042	70.523.074	-
Diğer borçlar	45.040.111	46.605.710	46.605.710	-	-
TOPLAM	1.638.333.598	1.659.604.294	1.456.801.543	70.523.074	132.279.677

31 Aralık 2014	Defter Değeri	Sözleşme Uyarınca Nakit Çıktılar Toplamı	0-3 Ay Arası	3-12 Ay Arası	1-5 Yıl Arası
Türev Olmayan Finansal Yükümlülükler					
Finansal borçlar	809.506.169	808.104.692	671.941.810	15.129.209	121.033.673
Ticari borçlar	853.082.706	854.228.072	605.494.944	248.733.128	-
Diğer borçlar	2.719.095	2.719.095	1.936.296	-	782.800
TOPLAM	1.665.307.970	1.665.051.859	1.279.373.050	263.862.337	121.816.473

Faiz oranı riski

Faiz oranlarındaki değişimler, faize duyarlı varlık ve yükümlülükler üzerinde yaptığı etkiyle finansal sonuçlar açısından önemli bir risk oluşturmaktadır. Bu risk, faize duyarlı kalemlerin miktar ve vadelerini dengeleyerek bilanço içi yöntemlerle veya gerekli durumlarda türev araçlar kullanılarak yönetilmektedir.

Bu kapsamda, alacak ve borçların sadece vadelerinin değil, faiz değişim dönemlerinin de uyumlu olmasına önem verilmektedir. Faiz oranı dalgalanmalarından en az şekilde etkilenmek amacıyla, bir yandan finansal borçların ve alacakların faiz değişim dönemleri uyumlaştırılırken, diğer yandan bu borçların kendi içlerinde "sabit faiz/değişken faiz" ve "kısa vade/uzun vade" dengeleri gözetilmektedir.

Sabit faizli finansal araçlar	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Finansal varlıklar		
Vadeli mevduatlar	200.019.215	361.145.190
Finansal yatırımlar	44.487.341	7.760.360
Finansal yükümlülükler	1.075.912.948	809.506.169

Değişken faizli finansal araçlar	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Vadeli mevduatlar	484.632	372.961

Fonlama riski

Mevcut ve ilerideki muhtemel borç gereksinimlerinin fonlanabilme riski, yeterli sayıda ve yüksek kalitedeki kredi sağlayıcılarının erişilebilirliğinin sürekli kılınması suretiyle yönetilmektedir.

Kredi riski

Grup, vadeli satışlardan kaynaklanan ticari alacakları ve bankalarda tutulan mevduatları dolayısıyla kredi riskine maruz kalmaktadır.

Ticari alacakların tahsilat riskinin yönetiminde alacakların mümkün olan en yüksek oranda teminat altına alınması prensibi ile hareket edilmektedir. Bu kapsamda kullanılan yöntemler şunlardır:

- *Banka teminatları (teminat mektubu, akreditif vb),*
- *Kredi sigortası (Global sigorta poliçeleri, Eximbank ve faktoring sigortaları vb),*
- *Gayrimenkul ipoteği,*
- *Çek-senet.*

Teminatlar ile güvence altına alınmayan müşteriler için risk kontrolü müşterinin finansal pozisyonu, geçmiş tecrübeleri ve diğer faktörleri dikkate alarak müşterinin kredi kalitesinin değerlendirilmesi sonucu bireysel limitler belirlenmekte ve söz konusu kredi limitlerinin kullanımı sürekli olarak izlenmektedir.

Bankalar için bağımsız derecelendirme kuruluşlarının vereceği değerlendirme derecelerine dikkat edilmektedir.

Finansal varlıkların yönetiminde de aynı kredi risk yönetimi prensipleri ile hareket edilmektedir. Yatırımlar likiditesi en yüksek enstrümanlara yapılmakta, işlemin yapıldığı kuruluşun kredi notuna dikkat edilmektedir.

Kredi Riski Yönetimi

Grup vadeli satışlardan kaynaklanan ticari alacakları nedeniyle kredi riskine maruz kalmaktadır. Yönetim müşterilerden alacakları ile ilgili kredi riskini (ilişkili taraflar hariç) alınan teminatlar (banka teminat mektubu, ipotek gibi) ile minimum düzeye indirmektedir. Bu kredi riskleri Grup tarafından sürekli izlenmekte ve ticari alacakların kalitesi, geçmiş tecrübeler ve cari ekonomik durum dikkate alınarak değerlendirilmekte ve tahsil edilmeyecek olan alacaklara şüpheli alacak karşılığı ayrıldıktan sonra bilançoda net tutarı ile gösterilmektedir (Not 7). Grup satışlarının yaklaşık %75'i ana ortağı olan Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği'nedir.

Finansal araç türleri itibarıyla maruz kalınan kredi riskleri, 31 Aralık 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarıyla aşağıdaki gibidir:

	Ticari Alacaklar
	İlişkili Taraf
31 Aralık 2015	
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D)	135.955.617
<i>Azami riskin teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı</i>	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	135.955.617
B. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-
C. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-
Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-
<i>Değer düşüklüğü (-)</i>	-
<i>Net değer teminat vs ile güvence altına alınmış kısmı</i>	-
Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-
<i>Değer düşüklüğü (-)</i>	-
<i>Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı</i>	-
D. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-

	Ticari Alacaklar
	İlişkili Taraf
31 Aralık 2014	
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D)	114.642.648
<i>Azami riskin teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı</i>	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	114.642.648
B. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-
C. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-
Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-
<i>Değer düşüklüğü (-)</i>	-
<i>Net değer teminat vs ile güvence altına alınmış kısmı</i>	-
Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-
<i>Değer düşüklüğü (-)</i>	-
<i>Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı</i>	-
D. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-

Alacaklar		Diğer Alacaklar		Bankalardaki Mevduat	Türev Araçlar	Finansal Yatırımlar
Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf				
251.170.309	103.131.514	249.076.767		364.409.394	-	44.487.341
98.673.562	-	-		-	-	-
223.289.019	103.131.514	249.076.767		364.409.394	-	44.487.341
27.881.290	-	-		-	-	-
-	-	-		-	-	-
4.365.809	-	-		-	-	-
(4.365.809)	-	-		-	-	-
-	-	-		-	-	-
-	-	-		-	-	-
-	-	-		-	-	-
-	-	-		-	-	-
-	-	-		-	-	-

Alacaklar		Diğer Alacaklar		Bankalardaki Mevduat	Türev Araçlar	Nakit ve Nakit Benzerleri
Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf				
318.124.675	121.087.522	197.853.506		377.961.451	-	8.198.299
318.124.675	-	-		-	-	-
316.707.077	121.087.522	197.853.506		377.961.451	-	8.198.299
19.241.073	-	-		-	-	-
-	-	-		-	-	-
3.430.740	-	-		-	-	-
(3.430.740)	-	-		-	-	-
-	-	-		-	-	-
-	-	-		-	-	-
-	-	-		-	-	-
-	-	-		-	-	-
-	-	-		-	-	-

Vadesi geçmiş ticari alacakların detayı aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2015	Ticari Alacaklar	Toplam
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	6.608.107	6.608.107
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	7.720.340	7.720.340
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	9.396.622	9.396.622
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	4.156.220	4.156.220
TOPLAM	27.881.289	27.881.289

31 Aralık 2014	Ticari Alacaklar	Toplam
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	4.494.748	4.494.748
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	6.519.930	6.519.930
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	4.886.968	4.886.968
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	3.339.427	3.339.427
TOPLAM	19.241.073	19.241.073

Şirket ve bağlı ortaklıklarının faaliyet gösterdiği ülkelerin ekonomilerine göre geçerli fonksiyonel para birimleri dışında kalan para birimleri, yabancı para olarak kabul edilmiştir.

31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla Grup tarafından tutulan, yabancı para varlıklar ve borçların orijinal para birimi cinsinden tutarları ve toplam TL karşılığı aşağıdaki gibidir:

	TL Karşılığı (fonksiyonel para birimi)	31 Aralık 2015		
		ABD Doları	EURO	Japon Yeni
1 Ticari alacaklar	176.457.348	53.010.321	-	-
2 Parasal finansal varlıklar (kasa, banka hesapları dahil)	196.357.556	67.294.692	342.496	-
3 Diğer dönen varlıklar	8.449.531	568.285	2.139.041	-
4 Yabancı Para Cinsinden Dönen varlıklar (1+2+3)	381.264.435	120.873.298	2.481.537	-
5 Ticari borçlar	363.300.902	123.483.439	1.340.779	-
6 Finansal yükümlülükler	386.226.351	60.349.446	66.324.994	-
7 Diğer kısa vadeli yükümlülükler, net	210.756	72.479	-	-
8 Yabancı Para Cinsinden Kısa vadeli yükümlülükler (5+6+7)	749.738.009	183.905.364	67.665.773	-
9 Ticari borçlar	-	-	-	-
10 Finansal yükümlülükler	119.304.436	-	37.545.455	-
11 Yabancı Para Cinsinden Uzun vadeli yükümlülükler (9+10)	119.304.436	-	37.545.455	-
12 Yabancı Para Cinsinden Toplam yükümlülükler (8+11)	869.042.445	183.905.364	105.211.228	-
13 Net yabancı para varlık, yükümlülük pozisyonu(4-12)	(487.778.010)	(63.032.066)	(102.729.691)	-
14 Parasal kalemler net yabancı para varlık / yükümlülük pozisyonu (4-12)	(487.778.010)	(63.032.066)	(102.729.691)	-

31 Aralık 2014 tarihi itibarıyla Grup tarafından tutulan, yabancı para varlıklar ve borçların orijinal para birimi cinsinden tutarları ve toplam TL karşılığı aşağıdaki gibidir:

	TL Karşılığı (fonksiyonel para birimi)	31 Aralık 2014		
		ABD Doları	EURO	Japon Yeni
1 Ticari alacaklar	74.466.348	32.112.790	-	-
2 Parasal finansal varlıklar (kasa, banka hesapları dahil)	361.456.782	112.088.242	35.637.322	2.715.102
3 Diğer dönen varlıklar	68.743.032	6.978.816	18.633.621	-
4 Yabancı Para Cinsinden Dönen varlıklar (1+2+3)	504.666.162	151.179.848	54.270.943	2.715.102
5 Ticari borçlar	574.206.151	240.900.482	5.524.169	-
6 Finansal yükümlülükler	580.237.895	69.946.713	148.203.801	-
7 Diğer kısa vadeli yükümlülükler, net	2.659.887	1.147.047	-	-
8 Yabancı Para Cinsinden Kısa vadeli yükümlülükler (5+6+7)	1.157.103.933	311.994.242	153.727.970	-
9 Ticari borçlar	-	-	-	-
10 Finansal yükümlülükler	-	-	-	-
11 Yabancı Para Cinsinden Uzun vadeli yükümlülükler (9+10)	-	-	-	-
12 Yabancı Para Cinsinden Toplam yükümlülükler (8+11)	1.157.103.933	311.994.242	153.727.970	-
13 Net yabancı para varlık, yükümlülük pozisyonu(4-12)	(652.437.771)	(160.814.394)	(99.457.027)	2.715.102
14 Parasal kalemler net yabancı para varlık / yükümlülük pozisyonu (4-12)	(652.437.771)	(160.814.394)	(99.457.027)	2.715.102

31 Aralık 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarıyla ilgili para birimleri TL karşısında %10 oranında değer kazansaydı / kaybetseydi ve diğer tüm değişkenler sabit kalsaydı, yabancı para net pozisyonundan dolayı oluşacak kur farkı zararı/karı sonucu vergi öncesi kar / zarar ve diğer kapsamlı gelir (vergi öncesi) etkisi, aşağıdaki tabloda gösterilmiştir. Döviz kuru riskinden korunan kısımlar, bilanço dışı türev enstrümanların etkilerini içermektedir.

31 Aralık 2015	Kar/Zarar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında %10 değerlenmesi halinde		
1 - ABD Doları net varlık yükümlülüğü	(18.327.204)	18.327.204
2 - ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-
3 - TL dönem net karı üzerine etkisi	(18.327.204)	18.327.204
Euro'nun TL karşısında %10 değerlenmesi halinde		
1 - Euro net varlık yükümlülüğü	(32.643.386)	32.643.386
2 - Euro riskinden korunan kısım (-)	-	-
3 - TL dönem net karı üzerine etkisi	(32.643.386)	32.643.386

Bu analize ek olarak Not 2'de detaylı olarak açıklandığı üzere ekli konsolide finansal tablolarda İran İslam Cumhuriyeti Merkez Bankası gözetiminde faaliyet gösteren döviz işlemleri merkezinin açıkladığı döviz kurları dikkate alınmıştır. Bu kurlar yerine, İran İslam Cumhuriyeti'nde bilanço tarihi itibarıyla tüm yıl için piyasada oluşan tahmini Amerikan Doları / İran Riyali kuru ve bu kur ile tutarlı olarak Türkiye'deki Türk Lirası / Amerikan Doları kuru göz önünde bulundurularak yeniden hesaplanan Türk Lirası / İran Riyali kuru kullanılsaydı net dönem karı yaklaşık 55 Milyon TL azalacak, çevrim farkından dolayı özkaynaklar ise yaklaşık 196 Milyon TL azalacaktır.

31 Aralık 2014	Kar/Zarar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında %10 değerlenmesi halinde		
1 - ABD Doları net varlık yükümlülüğü	(11.750.082)	11.750.082
2 - ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-
3 - TL dönem net karı üzerine etkisi	(11.750.082)	11.750.082
Euro'nun TL karşısında %10 değerlenmesi halinde		
1 - Euro net varlık yükümlülüğü	(16.646.163)	16.646.163
2 - Euro riskinden korunan kısım (-)	-	-
3 - TL dönem net karı üzerine etkisi	(16.646.163)	16.646.163
Japon Yeni'nin TL karşısında %10 değerlenmesi halinde		
1 - Japon Yeni net varlık yükümlülüğü	271.510	(271.510)
2 - Japon Yeni riskinden korunan kısım (-)	-	-
3 - TL dönem net karı üzerine etkisi	271.510	(271.510)

32- Finansal araçlar (gerçeğe uygun değer açıklamaları ve finansal riskten korunma muhasebesi çerçevesindeki açıklamalar)

Finansal Araçların Gerçeğe Uygun Değeri

Gerçeğe uygun değer, piyasa katılımcıları arasında ölçüm tarihinde olağan bir işlemde, bir varlığın satışından elde edilecek veya bir borcun devrinde ödenecek fiyat olarak tanımlanır. Finansal araçların tahmini gerçeğe uygun değerleri, Grup tarafından mevcut piyasa bilgileri ve uygun değerlendirme yöntemleri kullanılarak tespit olunmuştur. Ancak, gerçeğe uygun değeri belirlemek için piyasa verilerinin yorumlanmasında tahminler gereklidir. Buna göre, burada sunulan tahminler, Grup'un bir güncel piyasa işleminde elde edebileceği tutarları göstermeyebilir.

Aşağıdaki yöntem ve varsayımlar, finansal araçların gerçeğe uygun değerinin tahmininde kullanılmıştır:

Parasal varlıklar

Dönem sonu kurlarıyla çevrilen yabancı para cinsinden olan bakiyelerin gerçeğe uygun değerlerinin, kayıtlı değerlerine yakın olduğu öngörülmektedir.

Nakit ve nakit benzeri değerler dahil maliyet değerinden gösterilen finansal varlıkların kayıtlı değerlerinin, kısa vadeli olmaları nedeniyle gerçeğe uygun değerlerine eşit olduğu öngörülmektedir.

Ticari alacakların kayıtlı değerlerinin, ilgili değer düşüklük karşılıklarıyla beraber gerçeğe uygun değeri yansıttığı öngörülmektedir.

Parasal borçlar

Kısa vadeli banka kredileri ve diğer parasal borçların gerçeğe uygun değerlerinin, kısa vadeli olmaları nedeniyle kayıtlı değerlerine yakın olduğu öngörülmektedir. Uzun vadeli değişken faizli banka kredilerinin faiz oranları değişen piyasa koşulları dikkate alınarak güncellendiği için bu kredilerin gerçeğe uygun değerlerinin taşıdıkları değeri ifade ettiği düşünülmektedir.

- Finansal varlıkların ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değeri aşağıdaki gibi belirlenir:
- *Birinci seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, birbirinin aynı varlık ve yükümlülükler için aktif piyasada işlem gören borsa fiyatlarından değerlendirilmiştir.*
- *İkinci seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, ilgili varlık ya da yükümlülüğün birinci seviyede belirtilen borsa fiyatından başka direkt ya da indirekt olarak piyasada gözlenebilen fiyatının bulunmasında kullanılan girdilerden değerlendirilmiştir.*

Üçüncü seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, varlık ya da yükümlülüğün gerçeğe uygun değerinin bulunmasında kullanılan piyasada gözlenebilir bir veriye dayanmayan girdilerden değerlendirilmiştir.

33- Raporlama döneminden sonraki olaylar

Genel Kurulda; Razi Petrochemical Co.'nun geçmiş yıllara ilişkin dağıtılmamış kar, olağanüstü yedek akçe ve 2015 yılına ilişkin gelirleri üzerinden hesaplanan toplam dağıtılabilir kar tutarının %95,013'lük kısmının temettü olarak dağıtılması kararı alınmıştır. Dağıtılan kar tutarı 7.280.000.000.000 İran Riyali olup Gübretaş'a isabet eden tutar ise 3.558.615.239.400 İran Riyali olmuştur. (01.03.2016 tarihli TCMB alış kuru 100 IRR 0,0097 TL üzerinden 3.558.615.239.400 İran Riyali = 345.185.678 TL)

3 Haziran 2015 de teslim alınan İskenderun Sariseki Tesislerinin tüm onarımsal ve yapımsal işlemleri tamamlanmıştır. İskenderun Sariseki Tesisleri'ndeki tahmil, tahliye ve elleçleme hizmetlerini yerine getirmek üzere Busserk Liman İşletme ve Lojistik Hizmetleri Ltd. Şti.ile Şirket arasında 19 Şubat 2016 tarihinde "Liman Hizmetleri Yüklenici Sözleşmesi" imzalanmıştır. Yapılan bu sözleşme neticesinde İskenderun Sariseki Tesisleri'nde 19 Şubat 2016 tarihinde limancılık faaliyetlerine tekrar başlanmıştır.

